

In gesprek met God

Blok B nivo I : 12-14 jarigen

HANDLEIDING CATECHEET & MENTOR

Beste catecheet/mentor,

Deze map maakt deel uit van een set van vier mappen. We stellen het op prijs als de **set met de mappen aan het eind van dit blok weer ingeleverd** wordt bij degene die het materiaal voor het Kruispunt verzorgt. Op de lijst met afspraken die je aan het begin van het seizoen hebt gekregen staat vermeld wie dat is. Mocht je deze lijst kwijt zijn schiet dan even een lid van de oudercommissie aan. Het materiaal voor het Kruispunt wordt namelijk verzorgt door de oudercommissie.

Het is **NIET** toegestaan bladen uit deze map te halen. Wil je bladen gebruiken of er iets op noteren kopieer ze dan voor eigen gebruik of print ze uit.

Inhoudsopgave

Achtergrondinformatie over dit blok	4
Kort overzicht van de inhoud van dit blok	5
Memorisatieteksten tijdens dit blok	6
Opzet per avond	7
Avond 1 - Bidden, hoe en wat.....	8
Achtergrondinformatie	8
Lesopzet	11
Werkbladen	16
Avond 2 - Praten met Vader.....	18
Achtergrondinformatie	18
Lesopzet	20
Werkbladen	25
Avond 3 - Bidden, maar hoe?	28
Achtergrondinformatie	28
Lesopzet	31
Werkbladen	36
Avond 4 - gebedstrap	38
Achtergrondinformatie	38
Lesopzet	41
Werkbladen	47
Avond 5 - vraag het maar	49
Achtergrondinformatie	49
Lesopzet	51
Werkbladen	56
Avond 6 - Sorry, vergeef me	58
Achtergrondinformatie	58
Lesopzet	61
Werkbladen	67
Avond 7 - Uithuilen bij God	71
Achtergrondinformatie	71
Lesopzet	73
Werkbladen	78
Avond 8 - God bedanken	81
Achtergrondinformatie	81
Lesopzet	83
Werkbladen	88

Achtergrondinformatie over dit blok

In dit blok gaan we het thema behandelen:

In gesprek met God

- In dit blok zal het gaan over bidden. Dat is altijd een kernelement van het kerkelijke onderwijs geweest. In dit blok wordt ook het Onze Vader behandeld. In de catechismus gaat het om de zondagen 45-52

- Als achtergrondmateriaal voor je eigen voorbereiding zou je naast het door ons aangeleverde materiaal ook het volgende kunnen gebruiken:

- alle catechese methoden behandelen deze stof. Kijk eens hoe men het daar aanpakt. (naast 'Ik geloof' hebben we als commissie ook exemplaren aangeschaft van de twee nieuwe methoden die recent in onze kring in gebruik zijn genomen: follow-up en geloven.nu)
- Je kunt ook de volgende boeken gebruiken:
 - H. Westerink Roep mij aan, over de praktijk van het bidden
 - M.R. van der Berg Waarom bidden we?
 - Bill Hybels Te druk om niet te bidden.
 - Egbert Brink Het Woord Vooraf hfst 24
(methode voor belijdeniscatechese)
 - J.I. Packer Groeien in Christus Novapres
(o.a. Behandeling van het Onze Vader)
 - C. Bijl Uit dankbaarheid
(Over Catechismus znd 34-52)
 - H ten Brink e.a. Geestrijkleven hfst 6
 - H.J.Selderhuis Morgen doe ik het beter hfst 4
 - A.L.Th de Bruijne Bidden is ademenhalen (prekenserie)
 - J. van Amstel Om amen op te zeggen

Verder is er natuurlijk ook van alles te vinden op internet.

Inleiding

Er moet een bewustwording op gang komen dat bidden niet het doel moet hebben om God naar jouw plannen en wensen toe te buigen. Bidden is God loven en prijzen, Hem danken en zijn Koninkrijk zoeken. Een duidelijke gerichtheid op Gods zaak, ook als er veel gevraagd wordt. Dit is hét kenmerk van christelijk bidden. Een noodzakelijk inzicht om verder door te kunnen denken over het gebed.

Bidden is afhankelijk zijn

Bidden is lofprijzing

Bidden is dankbaarheid

Bidden is gaan voor de zaak van God, zoek eerst het koninkrijk

Bidden is voorbede

- > niet egocentrisch bidden dus

Allerlei bijbelgedeeltes over bidden of voorbeelden van gebeden :

Daniël 9:1-19

Nehemia 1:1-11

Psalm 13, 22, 25 & 26

Matteus 6:5-15

Lukas 11:1-13 & 18:9-14

Johannes 17

Handelingen 12:1-11

Filippenzen 1:1-11 & 4:4-7

Kolossenzen 1:3-12

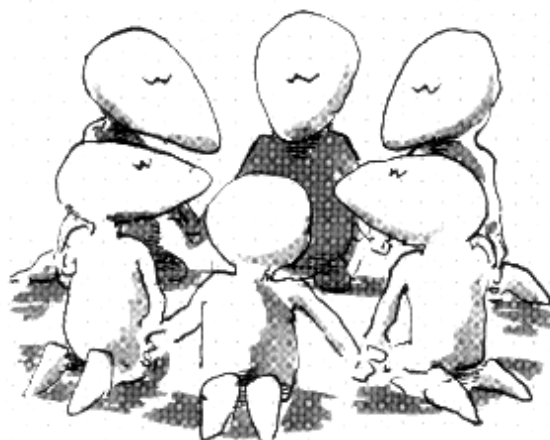
1 Petrus 4:7

1 Tessalonicenzen 5:16-18

Efeze 6:10-20

Jakobus 4:1-4

1 Johannes 5:13-15

Kort overzicht van de inhoud van dit blok

nivo 1	nivo 2	nivo 3
Les 1 Bidden, hoe en wat Vergelijking met soldaten in het leger; gebedspraktijk	Les 1 Pray something relatie onderhouden, noodzaak gebed, investeren in gebed	Les 1 Handle with prayer bidden is relatie. reflectie op eigen gebedsleven
Les 2. Praten met Vader Praten met de almachtige God en jouw Vader	Les 2 Bidden en bidden is 2 Onze vader als voorbeeld, 2 stijlen van bidden, ik of God, genade	Les 2 Prioriteiten Opbouw 'onze Vader' terugkoppeling naar eigen gebedsleven
Les 3 Bidden maar hoe? Gebedshoudingen, eerbied, afhankelijkheid, dankbaarheid en vertrouwen	Les 3 Koninkrijk bidden heiliging vd Naam, Gods eer, Gods regering in kerk en wereld, God eerst	Les 3 Gebedsblokkades volharden in zonde als gebedsblokkade, sleur in het gebed, moeiten rond bidden
Les 4. Gebedstrap Vraaggebed, dankgebed, schuldbelijdenis, lofprijzing	Les 4 Uw wil geschiede Onderwerping, aanvaarding, niet wat ik wil, wat God nodig vindt	Les 4 Bidden en bidden is 2 oosterse meditatie en christelijk gebed, vb rozenkrans, wat zijn verschillen
Les 5. Vraag het maar God weet alles al maar wil graag dat jij de dingen vraagt Zelfzuchtig vragen / vragen voor het koninkrijk	Les 5 De broodvraag afhankelijkheid, vandaag, geen zorg voor de toekomst, wat je nodig hebt	Les 5 Geestelijke strijd geestelijke strijd herkennen, gebed als wapen, verleidingen benoemen en herkennen

Les 6. Sorry, vergeef me Schuldgebed: herstel van relatie met God, vergeving door Christus; Psalm 51	Les 6 7x70 maal sorry schuld, vergeving, anderen vergeven, zondebesef, zonde belijden	Les 6 Gebed en verhoring inhoud van het gebed, verhoring, beloften van God, verhoring kunnen benoemen
Les 7 Uithuilen bij God Je mag met je klachten bij God komen God luistert naar je verdriet/ Jezus heeft verdriet gehad	Les 7 Voor de duivel niet bang aanvechtingen duivel, concrete verleidingen, geestelijke strijd	Les 7 Gebed en genezing ziekte, genezing, almacht God, belangrijke bijbelgedeelten, onderbouwde mening
Les.8 God bedanken Dankbaarheid is grondhouding van je gebed. 1 Thes 5, Lucas 17 (de tien melaatsen)	Les 8 Halleluja, amen! slot onze Vader, lofverheffing, gebedsladder	Les 8 Bidden en vasten concentratie, discipline, vasten, permanente open lijn, aandacht richten

Memorisatieteksten tijdens dit blok

In dit blok gaan we de volgende teksten memoriseren :

- Matteüs 6:33
Zoek liever eerst het koninkrijk van God en zijn gerechtigheid, dan zullen al die andere dingen je erbij gegeven worden.
- Fil. 4: 6-7
Wees over niets bezorgd, maar vraag God wat u nodig hebt en dank hem in al uw gebeden. Dan zal de vrede van God, die alle verstand te boven gaat, uw hart en gedachten in Christus Jezus bewaren.
- Spreuken 3: 5-6
Vertrouw op de HEER met heel je hart, steun niet op eigen inzicht.
Denk aan hem bij alles wat je doet, WEEK dan baant hij voor jou de weg.
- vr/ant 116 HC
- Johannes 15:7
Als jullie in mij blijven en mijn woorden in jullie, kun je vragen wat je wilt en het zal gebeuren.
- 1 Tess 5: 17-18
bid onophoudelijk, dank God onder alle omstandigheden, want dat is wat hij van u, die één bent met Christus Jezus, verlangt.
- 1 Johannes 5:14
Wij kunnen ons vol vertrouwen tot God wenden, in de zekerheid dat hij naar ons luistert als we hem iets vragen dat in overeenstemming is met zijn wil
- Matteüs 6:7-8
Bij het bidden moeten jullie niet eindeloos voortprevelen zoals de heidenen, die denken dat ze door hun overvloed aan woorden verhoord zullen worden. Doe hen niet na! Jullie Vader weet immers wat jullie nodig hebben, nog vóór jullie het hem vragen.

Opzet per avond

Op de volgende bladzijden vind je per avond:

- de leerdoelen
- de lesopzet
- benodigde materialen
- suggesties voor liederen enz.
- ruimte voor evaluatie

de leerdoelen

Probeer per avond in de gaten te houden of je inderdaad de leerdoelen haalt. Mis je bepaalde doelen, of vind je dat andere te hoog gegrepen zijn, noteer dat dan voor de evaluatie.

lesopzet

In dit onderdeel vind je de verschillende lesonderdelen min of meer uitgewerkt. Daarbij is ook een tijdschema aangegeven.

Vind je dat de leerdoelen op een andere manier beter gerealiseerd kunnen worden, heb je leuke alternatieve werkvormen, wil je de tijd liever wat anders indelen? Voel je vrij om die veranderingen aan te brengen. Noteer veranderingen wel op het evaluatieformulier, zodat we er voor een volgende keer onze winst mee kunnen doen.

Soms zal de tijd misschien te krap zijn bemeten. Beslis dan zelf welke onderdelen je inkort of misschien kunt laten vallen.

benodigde materialen

Check van tevoren of de benodigde materialen aanwezig zijn. Kom je dingen tekort, of wil je iets extra's aanschaffen, neem dan even contact op met Jasper Klapwijk.

suggesties voor liederen enz

Per avond worden wat suggesties gedaan voor liederen, die je kunt laten zingen. Verder worden wat relevante gedeelten uit de bijbel en de belijdenisgeschriften genoemd. Vind je zelf nog andere liederen of leesgedeelten, geef dat dan even door op het evaluatieformulier.

ruimte voor evaluatie

Het is de bedoeling dat deze methode elke twee jaar beter wordt. Dat kan alleen als jullie je ervaringen, nieuwe ideeën, suggesties enz willen delen.

Tip: vul na elke les even het evaluatieformulier in. Na afsluiting van het blok kun je dan je ideeën, verbeteringen, enz gemakkelijk inbrengen.

Avond 1 - Bidden, hoe en wat

Achtergrondinformatie

- * In de korte inleidende bijbelstudie over het gebed kan gekozen worden voor b.v.
 - 2 Kon 19:14-19 > het gebed van Hizkia (in de lesopzet verwerkt; zie hieronder)
 - 1 Samuël 1 > Hanna
 - Nehemia 1: 4-11
 - Psalm 90 (of een andere psalm die direct tot God gericht is)
 - Daniël 9

In deze les gaat het er dan vooral om om te kijken wat er in dat gebed gevraagd wordt, en zo de brug te maken naar het volgende onderdeel: wat vragen wij in ons gebed. Daarnaast kan evt aan de orde komen: de kenmerken van een oprecht gebed, de aanleiding om te gaan bidden, de aanhef van het gebed, etc. Wat valt je op? Wat herken je?

* voorbeeld bijbelstudie over 2 Kon 19:14-19 (Uit: geloven.nu)

Bidden is geen éénrichtingsverkeer. Wij reageren op Gods spreken en zijn beleid Dat blijkt ook als Hizkia bidt bij de aanval door Sanherib, de maarschalk uit Assur. Sanherib stuurt een spottende brief om Hizkia en zijn volk niet meer op (redding door) God te laten vertrouwen. Dit doet Hizkia:

bijbelstudie 2 Kon. 19:14-19

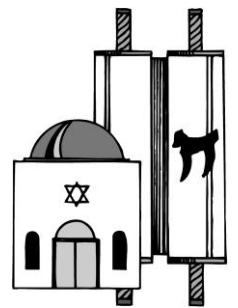
14 Toen Hizkia de brief had gelezen die de boden hem overhandigd hadden, ging hij naar de tempel van de HEER en legde de brief daar open voor hem neer. 15 En hij bad tot de HEER: 'HEER, God van Israël, u die op de cherubs troont, u alleen bent God van alle koninkrijken op aarde, u hebt de hemel en de aarde gemaakt. 16 Leen mij uw oor, HEER, en luister, open uw ogen en zie toe. Hoor met welke woorden Sanherib de levende God hoont.

17 Het is waar, HEER, de koningen van Assyrië hebben andere volken en hun landen verwoest 18 en hun goden aan het vuur prijsgegeven. Dat waren dan ook geen goden, het waren slechts maakzels van mensenhanden, beelden van hout en steen, die ze vernietigd hebben. 19 Ik vraag u, HEER, onze God: red ons uit zijn handen, opdat alle koninkrijken op aarde zullen beseffen dat u, HEER, de enige God bent.'

- Waarom gaat Hizkia met de brief naar de tempel?
- Hoe noemt Hizkia zijn God? (de 'aanspraak' van zijn gebed)
- Waarom bidt Hizkia juist tot God en niet tot iemand of iets anders? (*God zal ook antwoorden!*).

Lees samen HC zd 45, v/a 117 en wijs de drie punten die daar genoemd worden in dit gebed aan. (*NB mentor: de nood van Hizkia is de ondergang waarmee Assur dreigt, de HC gaat nog verder*)

- Waarom zou *jij* tot God bidden? Bedenk eerst zelf argumenten en lees daarna HC zd 45, v/a 116. Staan daar nog meer/andere redenen dan jezelf al bedacht?

* Voor het inventariseren van hun eigen gebedspraktijk twee mogelijkheden:

a. inventariseren van de zaken waarvoor ze bidden

Daarvoor is in de lesopzet gekozen: de blaadjes en de gebedsboom

b. Inventariseren hoe vaak ze bidden, waar, met welke mensen, wat is de gebedspraktijk thuis? Is het belangrijk voor ze?

Evt. vergelijken, contrasteren met de persoon in de inleidende bijbelstudie. Of anders pak Marcus 1: 35 erbij

* Een duidelijke gerichtheid op Gods zaak, ook als er veel gevraagd wordt. Dit is hét kenmerk van christelijk bidden. Daar gaan we aan werken.

Evt. Kun je hier het slot van Matteüs 6 bij gebruiken, en het lied *Zoek eerst het Koninkrijk* zingen. Dat zou gelijk ook een mooie memorisatietekst zijn.

* Bekende uitspraak: Bidden is ademen. Absoluut noodzakelijk. Leuke uitspraak om over door te praten.

Hoe minder je bidt, des te minder heeft God je te zeggen. Alleen als ik tot God blijf spreken blijft God tot mij spreken. Daarom zegt Paulus: bidt zonder ophouden (1 Tess 5:17). Laat het niet afhangen van bepaalde gevoelsmomenten. Let bv op Daniël die zich een bepaalde gewoonte had eigengemaakt. Elke dag op een vast uur. Regelmaat is goed. Hoeft geen sleur te zijn.

* waren bidden we voor?

a. voor de zaak van Gods Koninkrijk

Als je begrijpt wie God is, en wat Hij voor je gedaan heeft, dan vraag je in je gebed niet slechts dingen voor jezelf, dan bid je niet voor je eigen zaak op de eerste plaats. Op de eerste plaats bid je dan voor de zaak van God.

Kijk maar naar het 'Onze Vader'. Dat begint met drie keer "U". Uw naam worde geheiligd, Uw Koninkrijk kome, Uw wil geschiede.

Gods wil moet onze wil en onze wensen bepalen. In ons gebed moet het gaan om Gods koninkrijk.

Dat betekent niet dat we onze eigen wensen en onze eigen zaak maar moeten vergeten. Integendeel. Wie gelooft is een burger van Gods rijk. Gods zaak is onze zaak. God wil ons gebruiken voor zijn werk in deze wereld.

We kunnen onszelf vergelijken met soldaten. . Als gelovigen zijn we Gods soldaten, we vechten voor zijn koninkrijk. In die strijd is het gebed onze verbinding met de generaal, Christus. En waar vragen we de generaal dan om? Om ons goed eten en drinken te sturen? Nee we vragen om instructies voor onze strijd, we vragen om wapens en munitie. En we kunnen erop vertrouwen dat de generaal wel zal zorgen voor ons eten en drinken. Zoek eerst het koninkrijk van God, en Hij zal u alles geven wat u nodig hebt. (Matteus 6:34)

b. voor onze naaste

We moeten bidden voor de zaak van God, want hebben God lief boven alles, maar we moeten ook onze naaste lief hebben. Heb uw naaste lief; dat betekent voor alles: bid voor je naaste. Roddelen, praten over iemand, is gemakkelijk, maar God zegt: bid voor je naaste. Johannes zegt: Als u uw broeder ziet zondigen, bid God voor hem, en God zal hem het leven geven. (1Joh.5,16) Volg het voorbeeld van Jezus. Hangend aan het kruis, bad hij voor hen, die Hem kruisigden.

Als je bidt voor de mensen om je heen zul je merken dat God je zal zegenen in je kontakten met hen.

c. voor onszelf

Tenslotte moeten we God ook al onze wensen met betrekking tot onszelf vertellen. En wat is dan het belangrijkste? Dat we vergeving van onze zonden wensen. Zonde is erger dan pijn,

armoede, verdriet, of wat dan ook. Zonde levert ons de eeuwige dood op. Daarom moeten we vergeving vragen, iedere dag.

Maar we moeten God ook al onze andere wensen kenbaar maken. We moeten zelfs niet het kleinste stukje van ons leven achter houden, als we voor Gods troon verschijnen in ons gebed. God is onze Vader, Hij wil alles horen, niet alleen grote zaken. Je moet nooit denken dat je God niet lastig moet vallen met je verlangens. Zelfs als je slechte verlangens hebt moet je niet stil blijven. Vraag God dan dat Hij je denken verandert.

Als je wilt leven volgens Gods wil, vraag Hem je te helpen. Neem geen enkele beslissing zonder met Hem erover te praten.

* een voorbeeld: het 'Onze Vader'

Jezus gaf ons een voorbeeldgebed (Mt 6:9-13 ; Lk 11:2-4) :

Dit gebed is bedoeld als model. (zie ook het schema in de lesopzet). Elementen:

- de aanspraak zegt alles al: een vader (liefde) in de hemel (eerbied, almacht)
- het is eerst 3 x u, dan 3 x ons
- het is 'ons' i.p.v. 'mijn'
- het loopt uit op lofprijzing: want van U.....

Lesopzet

a. leerdoelen

Hoofd

1 - Ze weten dat bidden het onderhouden van de relatie met God de vader is.

2 - Ze weten dat je kunt bidden voor Gods koninkrijk, de naaste en jezelf.

Handen

3 - Ze kunnen beschrijven hoe hun eigen gebedsleven eruit ziet.

Hart

4 - Ze leren als prioriteit Gods koninkrijk voorop te stellen in hun gebed.

b. lesopzet

Tijd	Theorie /werkvorm	Wie
19.00	Mentorkwartiertje: Hoe kom je aan ideeën voor het mentorkwartiertje: - uitwisselen met andere mentoren - zelf bedenken Blijf bedenken: het gaat erom aan te sluiten bij hun leefwereld en hun beleving.	
19.15	Inleiding Korte inleiding: Leg uit dat bidden het onderwerp van dit blok is. We gaan kijken naar ons eigen gebed, naar “Wat is bidden”, wat is belangrijk bij bidden en naar gebeden in de bijbel. Bijbelstudie Korte bijbelstudie 2 Kon 19:14-19 Leg voor het lezen de context uit: De Assyriërs liggen voor de poorten van Jeruzalem. Ze bespotten de Here God door te zeggen dat geen enkele god de Assyriërs heeft tegengehouden dan zal het de God van de Judeërs ook niet lukken. (Een aantal jaren voor deze gebeurtenis is het noordelijke 10 stammenrijk wel in ballingschap gevoerd door de Assyriërs.) Sanherib stuurt een brief met deze boodschap naar Hizkia. Aan de wand de volgende richtvragen bij dit gedeelte: Waar bidt Hizkia voor? En waarom vindt hij dat zo belangrijk? Vrs 19 (zie verder de achtergrondinformatie)	
19.25	Waar bidden we voor? We gaan nu eerst kijken waar we zelf voor bidden, wat zijn de dingen die we vooral aan God vragen. Dat doen we op de volgende manier: - Geef iedereen een aantal (bijvoorbeeld 4 of 5) blaadjes. Het is leuk om dat te doen in de vorm van boomblaadjes. - Laat ze nu (in stilte!) op elk blaadje 1 gebedspunt opschrijven waar ze vaak voor bidden.. - Als iedereen klaar is: even uitwisselen in tweetallen	

	(verschillen/overeenkomsten?) In die tijd kan de leiding zorgen voor het volgende: - Hang een grote flap op met daarop getekend een boom met drie grote takken: Op één tak staat : bidden gericht op God en Zijn Koninkrijk Op de volgende staat: bidden voor andere mensen Op de laatste staat: bidden voor jezelf. (als je de boom met de lijmspray inspuut kun je de blaadjes er straks zo opplakken; anders met tape werken) - Laat ze even denken in welke tak hun blaadjes moeten komen te hangen, en laat ze ze daarna opplakken - Bekijk samen: Is de boom in evenwicht? Hangen een aantal takken extra vol en wat zegt dit over de gebeden van iedereen? Leg daarna uit: Het kenmerk van christelijk bidden is het gericht zijn op Gods zaak. Vaak lijkt ons bidden daar niet op. Daar gaan we dit blok samen aan werken.	
19.40	bidden als soldaat van Jezus Vertel het verhaal over de twee groepen soldaten (ook op werkblad): Het was tijdens een langdurige oorlog; langs het front had je overal loopgraven en geschutsopstellingen bemand door groepen soldaten. Maar het waar soms heel verschillende groepen soldaten. * groep U4ME Groep U4ME zat al heel lang aan het front. Ze waren eigenlijk niet echt geïnteresseerd in de oorlog, en vonden het vervelend om aan het front te zitten. Ze maakten zich ook niet echt druk. Sommigen zaten de hele dag te klaverjassen, anderen liepen steeds te klagen over gebrek aan comfort. Ze hadden geleerd in hun opleiding om elke dag contact op te nemen met de generaal in het hoofdkwartier. En dat deden ze dan ook wel. Twee keer per dag namen ze via de radio contact op. Altijd op vaste tijden: 's morgens acht uur, 's middags 6 uur. Het was meestal ongeveer dezelfde boodschap die ze verzonden: Ze zeiden iets over het 'Koninkrijk' en iets van 'Uw wil zullen we doen', maar vaak vroegen ze toch vooral om meer en beter eten en om nog meer kratten bier, en vaak zeiden ze ook iets als 'zorg dat we het niet te moeilijk krijgen'. En ook al namen ze dagelijks contact op, ze hadden niet echt het gevoel dat er naar hen geluisterd werd. * groep WE4U Groep WE4U wat verder aan hetzelfde front was een heel ander soort groep. Daar beseften ze wel dat ze in oorlog waren en dat de vijand niet ver weg zat. En daar wisten ze ook dat ze hun training niet voor niks gehad hadden. Daar werd niet geklaverjast, maar daar werd trouw wacht gelopen. De geschutsstelling werd beter ingericht, munitie werd klaar gelegd. Ook daar namen ze via de radio contact op met de generaal in het hoofdkwartier. Niet maar twee keer per dag; daar zat permanent iemand bij de radio, en was de verbinding altijd open. Ze informeerden steeds naar de situatie op het slagveld, en voortdurend vroegen ze om instructies en om extra munitie. Over eten en drinken ging het niet vaak: ze wisten wel dat de generaal daar wel voor zou zorgen. En zij kregen altijd wel direct antwoord. Groep U4ME werd tijdens een verrassingsaanval van de vijand in de pan gehakt. Maar groep WE4U was erbij toen de generaal aan het hoofd van zijn troepen de vijand verpletterend versloeg. - Laat ze groepjes van 3 vormen, die zich buigen over de volgende vraag: Wat leert dit verhaal over hoe je moet bidden? (evt. kunnen ze	

	daarbij het schemaatje op het werkblad invullen) Laat elk groepje kort verslag doen. - Lees nu eens samen Matt 6:25-34 Wat zegt de Here Jezus nu eigenlijk? En hoe zie je de boodschap van het verhaal in deze tekst terug? - Kijk ook samen naar Het Onze Vader: (Teken het volgende schema op een bord of een groot vel papier en legt het uit) Hoe is de opbouw daar? Uw Naam, Uw Koninkrijk, Uw wil, dat zijn de zaken waar het om draait, en daarom krijgt dat de eerste plaats in ons gebed. vgl Mt 6,34 En dan komen ook onze zaken aan de beurt; 'ons', want je denkt niet alleen aan jezelf. Dagelijks brood (geen luxe, we zijn in oorlog), vergeving van zonden, bescherming tegen de vijand 3 x Uw + 3 x ons want van U..... onze Vader Als je dat kunt zeggen, dan bidt je met vertrouwen Dat is lofprijzing. Daar loopt het gebed op uit, en dat draagt onze gebeden. <u>alternatief voor eerste gedeelte:</u> Ga eens in groepjes inventariseren wat je echt nodig hebt om te leven: Laat ze deze dingen opschrijven. In carrouselvorm: één voor één noemen ze dingen. Die worden in een lijstje opgeschreven. Wissel deze lijstjes uit in de groep. Ga daarna een lijstje maken met wat je nodig hebt om als christen te leven: Levert dit hetzelfde lijstje op? Streep je dingen weg of schrijf je er juist andere dingen bij? Laat dit eerst ook weer in groepjes doen en daarna samen. Wordt hier het bidden ook genoemd? Maakt het verschil: heb je als christen iets anders nodig dan wanneer je gewoon leeft? Zou je je niet altijd druk moeten maken over dezelfde dingen? Hierna verder gaan met bijbelstudie Mt 6 en uitleg van het Onze Vader	
19.55	De gebedspraktijk Schrijf op een groot vel het volgende: Bidden is ademhalen. Wat is jouw reactie hierop? Is dat bij jou ook zo? Hoe vaak, hoelang bidt je? Bidt je regelmatig?	

	Laat ze dit bespreken met zijn tweeën en daarna in de groep. Het is goed om regelmatig te bidden. Het is praten met God steeds opnieuw is dat nodig om jouw relatie met God levendig te houden. God wil dat ook graag: 1 Thss 5:17: Bidt zonder ophouden. Het is goed om een vaste gewoonte te hebben.	
20.00	Uitleg van de presentatie. Het is de bedoeling dat er met de groep een gebedsboekje gemaakt wordt. Dit boekje kan uitgedeeld worden aan ouders, familieleden, vrienden en kennissen. Wat kan er in zo'n gebedsboekje: Hierin kunnen dingen komen te staan als voorbeeldgebeden, gebedspunten, soorten gebeden, wat ze geleerd hebben over gebed. Het is ook leuk om aan de groep zelf te vragen wat ze in het boek willen hebben, wat zij belangrijk vinden om aan de gemeente te geven. Activiteit: brainstorm samen over wat er in het gebedsboek moet. Wat vindt de groep belangrijk om aan de gemeente te laten weten. Ook inventariseren wat er organisatorisch allemaal moet gebeuren. Alvast de taken verdelen. Er moet nagedacht worden over hoeveel er gemaakt moeten worden, waar het gekopieerd wordt, wie alles uiteindelijk in elkaar zet, wie het vouwt, wie het uitdeelt. Wie wil: redigeren, lay-outen, helpen bij in elkaar zetten, enz. Maak eventueel een map waarin alle opdrachten verzamelt kunnen worden die later in het boek moeten.	
20.15	Sluiting ze stimuleren om gebruik te maken van het bijbelleesrooster: elke dag een paar verzen om te lezen en even over na te denken. Als afsluitend gebed kan er voor gekozen worden om elke jongere één blaadje van de boom te laten halen, en dan een kringgebed te houden waarbij ieder dat punt naar voren brengt. De avond kan afgesloten worden met het lied: Zoek eerst het koninkrijk van God : ER 75	

c. benodigde materialen

- evt. iets voor mentorkwartiertje
- boomblaadjes; poster met boom met drie takken; lijmspray
- flaps , stiften

d. suggesties

zingen: Ps 75; Ps 115 , Gz 5; Gz 35 ; E&R 75

bijbelgedeelten: 2 Kon 19:14-19; Mt 6:24-34; Mt 7:7-12; Lk 11: 1-13; Fil.4:6-7

belijdenis: HC znd 45

e. evaluatie

1	In hoeverre leerdoelen gehaald?				
		--	-	+	++
	Ze weten dat bidden het onderhouden van de relatie met God de vader is.				
	Ze weten dat je kunt bidden voor Gods koninkrijk, de naaste en jezelf.				
	Ze kunnen beschrijven hoe hun eigen gebedsleven eruit ziet.				
	Ze leren als prioriteit Gods koninkrijk voorop te stellen in hun gebed.				
2	Opmerkingen mentor/ catecheet				
3	Wat moet de volgende keer anders				

Bidden, hoe en wat

blok B - nivo 1 - avond 1

Bidden als soldaat van Jezus

Het was tijdens een langdurige oorlog; langs het front had je overal loopgraven en geschutsopstellingen bemand door groepen soldaten. Maar het waren soms heel verschillende groepen soldaten.

*** groep U4ME**

Groep U4ME zat al heel lang aan het front. Ze waren eigenlijk niet echt geïnteresseerd in de oorlog, en vonden het vervelend om aan het front te zitten. Ze maakten zich ook niet echt druk. Sommigen zaten de hele dag te klaverjassen, anderen liepen steeds te klagen over gebrek aan comfort. Ze hadden geleerd in hun opleiding om elke dag contact op te nemen met de generaal in het hoofdkwartier. En dat deden ze dan ook wel. Twee keer per dag namen ze via de radio contact op. Altijd op vaste tijden: 's morgens acht uur, 's middags 6 uur. Het was meestal ongeveer dezelfde boodschap die ze verzonden: Ze zeiden iets over het 'Koninkrijk' en iets van 'Uw wil zullen we doen', maar vaak vroegen ze toch vooral om meer en beter eten en om nog meer kratten bier, en vaak zeiden ze ook iets als 'zorg dat we het niet te moeilijk krijgen'. En ook al namen ze dagelijks contact op, ze hadden niet echt het gevoel dat er naar hen geluisterd werd.

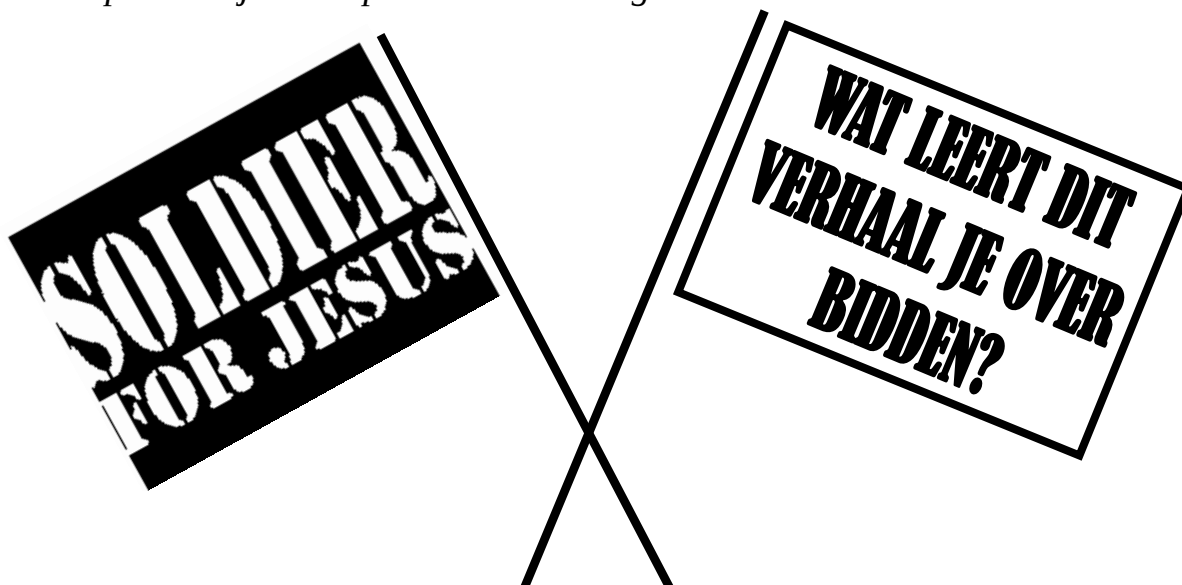

*** groep WE4U**

Groep WE4U wat verder aan hetzelfde front was een heel ander soort groep. Daar beseften ze wel dat ze in oorlog waren en dat de vijand niet ver weg zat. En daar wisten ze ook dat ze hun training niet voor niks gehad hadden. Daar werd niet geklaverjast, maar daar werd trouw wacht gelopen. De geschutsstelling werd beter ingericht, munitie werd klaar gelegd. Ook daar namen ze via de radio contact op met de generaal in het hoofdkwartier. Niet maar twee keer per dag; daar zat permanent iemand bij de radio, en was de verbinding altijd open. Ze informeerden steeds naar de situatie op het slagveld, en voortdurend vroegen ze om instructies en om extra munitie. Over eten en drinken ging het niet vaak: ze wisten wel dat de generaal daar wel voor zou zorgen. En zij kregen altijd wel direct antwoord.

Groep U4ME werd tijdens een verrassingsaanval van de vijand in de pan gehakt. Maar groep WE4U was erbij toen de generaal aan het hoofd van zijn troepen de vijand verpletterend versloeg.

Hoe vind je de volgende zaken in het verhaal terug:

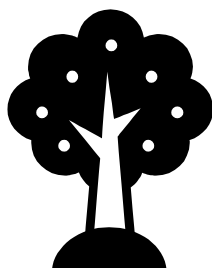
in ons leven	in het verhaal
Jezus	
christen	
bidden	
eerst Gods koninkrijk zoeken	
vooral voor jezelf bidden	

Matteus 6:33

Zoek liever eerst het koninkrijk van God en zijn gerechtigheid, dan zullen al die andere dingen je erbij gegeven worden.

Bijbelleesrooster -----

Exodus 20: 18- 21
 Psalm 99: 1 – 5
 Psalm 103: 8-13
 Jesaja 40:12-20
 Jesaja 40: 21-26
 Matteüs 7: 9-11
 Lucas 15: 20b-24

Avond 2 - Praten met Vader

Achtergrondinformatie

* Lukas 15:11-24

In deze gelijkenis legt Jezus uit wie God is. Hij is in de eerste plaats een Vader die ons liefheeft en het beste met ons voorheeft. Wij zijn er vaak aan gewend dat we God Vader mogen noemen, maar eigenlijk is het heel bijzonder. We hebben de vorige keer gezien hoe machtig God is en hoe groot – alles wat Hij gemaakt heeft. Als je daar over nadent ... Hoe zouden we iemand noemen die zoiets kan? Bedenk eens een geschikte naam

In het OT allerlei namen voor God : één daarvan is inderdaad ‘de Almachtige’ God wordt ook heel vaak ‘Here’ genoemd, zoiets als eigenaar, iemand die boven ons staat. Misschien heb je ook wel eens van ‘Jahwe’ gehoord, ‘Ik ben die Ik ben’. God is wie Hij is, heel anders dan de mensen, nergens mee te vergelijken.

In het OT wordt God nog maar een heel enkele keer Vader genoemd – acht keer om precies te zijn. In het NT komt de Here Jezus – Hij laat ons zien hoe God écht is – in het NT wordt God meer dan 200 keer Vader genoemd. Natuurlijk is God nog steeds de Heilige en de Almachtige, maar – dat leert de Here Jezus ons - we mogen als we gaan bidden Hem ‘Vader’ noemen. Hiermee geeft God aan dat Hij veel van ons houdt en voor ons wil zorgen. Net als aardse vaders – ze maken een heleboel fouten, het zijn mensen – maar toch proberen ze voor hun kinderen te zorgen, ze op te voeden en ze lief te hebben.

God als Vader. Dat is geweldig nieuws.

Jezus kwam om ons te laten zien wie God is, in Johannes 1:18 staat

Geen mens heeft ooit God gezien. Maar zijn enige Zoon, Jezus Christus,.. heeft ons laten zien wie God is. Geen mens heeft God gezien > uit onszelf waren we er niet opgekomen om God vader te noemen, maar we leren het van de Here Jezus God is niet een politieagent die ons streng in de gaten houdt, Hij is niet een heerser die het fijn vindt om de baas te spelen, Hij is Vader. Een Vader die zorgt voor zijn kinderen

* Het verhaal uit Samuel 1 over de biddende Hanna kan een goed uitgangspunt zijn voor gesprek. Wat bidt ze en waarom? Wil ze alleen iets voor haarzelf of heeft ze ook Gods zaak op het oog? Waarom was Eli boos op haar? Wat voor beeld heeft Hanna van God? Etc.

* Exodus 34:5-7 geeft ook veel inzicht in wie God is. Ken je Hem zo? Wat herken je wel en wat niet? Hoe werkt dat door in je manier van bidden?

6 De HEER ging voor hem langs en riep uit: ‘De HEER! De HEER! Een God die liefdevol is en genadig, geduldig, trouw en waarachtig, 7 die duizenden geslachten zijn liefde bewijst, die schuld, misdaad en zonde vergeeft, maar niet alles ongestraft laat en voor de schuld van de ouders de kinderen en kleinkinderen laat boeten, en ook het derde geslacht en het vierde.’
(Wel een beetje moeilijk voor deze leeftijdgroep?)

* Evt zou je zondag 46 in deze les op kunnen nemen Daarbij zou je ze zowel bij vertrouwen als bij eerbied ze nog meer beelden, associaties aan kunnen laten dragen.

* Hieronder vindt je een gedeelte uit Geloven.nu dat met enige aanpassing in onze les verwerkt is.

Vader en Koning

Hieronder zie je twee kolommen. Noteer in beide eerst zelf wat je kunt zeggen over God als Vader en God als Koning.

Onder de tabel vind je een aantal trefwoorden, schrijf die erbij in de bovenste kolom(men).

Vader	Koning
HC zd 9, v/a 26	
HC 46, v/a 120 en 121	

Woorden om in te vullen:

Zorgzaam - rechtvaardig - machtig - trouw - heerser over hemelse legers - beschermt -
hoogverheven - betrouwbaar - spreekt recht - bestuurder - liefdevol - geeft dagelijks zijn zorg
- brengt Thuis - straft het kwaad - Vredevorst - vergeeft - majesteitelijk - troost

De laatste zin van HC zd 9, v/a 26 is: "Want Hij kan dit doen als een almachtig God en wil het ook doen als een trouw Vader". Verdeel de zin in een deel over God als Vader en God als Koning en schrijf het in de goede kolom.

Lees HC 46, v/a 120 en 121. Hoe verdeel je die over de beide kolommen?

Mentor: Leg uit dat de vaderlijke liefde en de koninklijke macht van God een twee-eenheid zijn: Hij is een koninklijk Vader en een vaderlijke Koning.

Je hebt veel opgeschreven over God als Vader en God als Koning. Dat kun je in de aanspraak van je gebed terug laten komen. Zo eer je God als Vader en als Koning! Bedenk een aanspraak voor een gebed en gebruik daarbij in ieder geval twee begrippen uit de tabel. Lees je aanspraak voor aan je groepsgenoten en leg uit waarom je het zo zegt.

Lesopzet

a. leerdoelen

Hoofd

1- Ze weten tot wie ze bidden: A. Tot hun vader, die hen kent. B. Tot de Machtige God.

2 - Ze weten dat bidden een relatie onderhouden is.

3 - Ze weten dat het heel bijzonder is dat God onze vader is.

Handen

4 - Ze kunnen vertellen hoe ze het verschil tussen een verlanglijst indienen en een relatie onderhouden kunnen toepassen in hun eigen gebed.

Hart

5 - Ze willen echt een relatie aangaan met God. Door naar Hem te luisteren en met Hem te praten.

b. lesopzet

Tijd	Theorie /werkvorm	Wie
19.00	Mentorkwartiertje:	
19.15	Koppelen aan vorige week Even kort terugkijken op de vorige les. De geleerde tekst samen opzeggen. Vorige week ging het er over wat je in je gebed vraagt, deze week gaan we kijken aan wie je het vraagt. Het zal gaan over “Onze vader, die in de hemel is”	
19.20	Wat is een vader lees Lukas 11:11-13 (op laten zoeken); Leg daarbij uit dat Jezus in deze tekst God als vader vergelijkt met gewone vaders. Daarom gaan we aan het begin van deze les eerst eens kijken wat ‘vader zijn’ inhoudt. Nodig een vader uit. (liever niet van één van de catechisanten en ook niet een leider gewoon iemand anders) Het is misschien haalbaar om een ‘ervaren’ vader uit te nodigen en iemand die net vader is geworden. Bevraag hen op het vader-zijn: Hoe was het om vader te worden? Wat zijn mooie ogenblikken bij het vader-zijn? Wat vind jij een goede vader? Lukt het jou om een goede vader te zijn? Zijn er ook moeilijke dingen? Hoe belangrijk is het praten met jouw kinderen en vindt jij het ook belangrijk dat jouw kinderen met jou praten? Leg uit: We hebben nu een beetje een beeld van wat een vader is, en we gaan kijken wat dat betekent voor onze verhouding met God de Vader en voor ons bidden tot Hem	

	<u>alternatief:</u> In plaats van het uitnodigen van een vader, kun je je ook op de volgende manier samen oriënteren op de vader-kind relatie: Laat ze in groepjes van 3 of 4 op half flapover-vel even snel een tekening maken van een vader en een kind, en daar met elkaar in trefwoorden omheen schrijven wat ze bij een ideale vader-kind relatie vinden horen. Hang de posters op en bespreek het resultaat									
19.35	Onze Vader, die in de hemel is Op het werkblad staat het volgende schema: (Het is handig hetzelfde schema ook op een grote flap te zetten; en daarom tijdens de les de zaken in te vullen) <table border="1"><tr><td>Onze Vader <i>Hij is een Vader, die van je houdt</i></td><td>die in de hemel is <i>Hij is een machtig God, die alles regeert</i></td></tr><tr><td>vraag en antwoord....</td><td>vraag en antwoord</td></tr><tr><td>Teksten</td><td>Teksten:</td></tr><tr><td>Welk gevoel:</td><td>Welk gevoel:</td></tr></table> - Daaronder staan op het werkblad de volgende teksten: vr/antw 120 HC vr/antw 121 HC Exodus 20: 18- 21 Psalm 99: 1 – 3 Psalm 103: 9-9 en 12-13 Jesaja 40:12,22,25-26 Matteüs 7: 9-11 Lucas 15: 20b-24 Laat ze één voor één een tekst voorlezen en zeggen in welke kolom deze tekst moet. - Naast het schema staat op het werkblad een rijtje gevoelens: ontzag, vertrouwen, liefde, rust, angst, twijfel, boos, Laat ze nu in tweetallen nadenken over de volgende vraag: Welk gevoel bekruipt je wanneer je deze teksten over God hoort of leest? Hoe mogen wij dan met Hem praten?	Onze Vader <i>Hij is een Vader, die van je houdt</i>	die in de hemel is <i>Hij is een machtig God, die alles regeert</i>	vraag en antwoord....	vraag en antwoord	Teksten	Teksten:	Welk gevoel:	Welk gevoel:	
Onze Vader <i>Hij is een Vader, die van je houdt</i>	die in de hemel is <i>Hij is een machtig God, die alles regeert</i>									
vraag en antwoord....	vraag en antwoord									
Teksten	Teksten:									
Welk gevoel:	Welk gevoel:									

	Schrijf in beide kolommen onderaan de gevoelens die de teksten in die kolom bij je oproepen. Welke gevoel past dus bij de machtige God en welke gevoel past bij God de Vader Ze kunnen ook in hun duo het volgende bespreken: Met welk gevoel bid jij? - daarna met de hele groep bespreken. Leg daarna uit: In het OT allerlei namen voor God : één daarvan is inderdaad ‘de Almachtige’. God wordt ook heel vaak ‘Here’ genoemd, zoiets als eigenaar, iemand die boven ons staat. Misschien heb je ook wel eens van ‘Jahwe’ gehoord, ‘Ik ben die Ik ben’. God is wie Hij is, heel anders dan de mensen, nergens mee te vergelijken. In het OT wordt God nog maar een heel enkele keer Vader genoemd – acht keer om precies te zijn In het NT komt de Here Jezus – Hij laat ons zien hoe God écht is – in het NT wordt God meer dan 200 keer Vader genoemd. Natuurlijk is God nog steeds de Heilige en de Almachtige, maar – dat leert de Here Jezus ons - we mogen als we gaan bidden Hem ‘Vader’ noemen. Hiermee geeft God aan dat Hij veel van ons houdt en voor ons wil zorgen. Net als aardse vaders – ze maken een heleboel fouten, het zijn mensen – maar toch proberen ze voor hun kinderen te zorgen, ze op te voeden en ze lief te hebben. God als Vader. Dat is geweldig nieuws. Jezus kwam om ons te laten zien wie God is, in Johannes 1:18 staat <i>Geen mens heeft ooit God gezien. Maar zijn enige Zoon, Jezus Christus,.. heeft ons laten zien wie God is.</i> Geen mens heeft God gezien > uit onszelf waren we er niet opgekomen om God vader te noemen, maar we leren het van de Here Jezus God is niet een politieagent die ons streng in de gaten houdt, Hij is niet een heerser die het fijn vindt om de baas te spelen, Hij is Vader. Een Vader die zorgt voor zijn kinderen.	
19.50	Bidden is praten met Vader Begin met een verhaaltje: Een vader, moeder en hun zoon wonen in een huis. Ze praten alleen nooit met elkaar. Ze worden ’s morgens wakker. Moeder en vader vinden een aantal briefjes in de keuken waarop staat wat ze voor die dag nodig hebben. Vader smeert het brood. Moeder schenkt drinken in. Ze dekken de tafel. De tafel staat klaar. De zoon komt naar beneden eet zijn brood, drinkt zijn drinken. Pakt zijn spullen die hij mee moet nemen naar school. En zonder te groeten gaat hij weg. ’s Middags gaat het net zo. Hij drinkt de thee die zijn moeder heeft neergezet. Ze zitten even bij elkaar. Zijn moeder vraagt niet of het leuk was. Hij vertelt niets over school en gaat weer buiten voetballen. ’s Avonds bij het eten zitten ze met zijn allen zwijgzaam te eten. Niemand lijkt geïnteresseerd in wat de anderen hebben gedaan. Daarna gaat de TV aan ze kijken erna. De jongen schrijft voor de TV nog even een briefje over wat hij morgen graag wil eten en wat hij mee moet	

	naar school. 's Avonds laat gaan ze naar bed. Wat is jouw reactie op dit gezin? Wat mis je vooral bij dit gezin? Hoe zit het tussen God en jou. Is jouw gebed het inleveren van een briefje over alles wat je nodig hebt? Of is het een gesprek met jouw Vader over alles wat je bezig houdt en heb je daarbij ook naar Hem geluisterd door voordat je ging bidden in de bijbel te lezen? Huiswerk: Neem deze vraag mee naar huis. Bekijk thuis eens wat je bidt en hoe je bidt. Is het praten met God of het inleveren van een lijstje? Volgende week komen we op deze vraag terug en vragen wat het bij jou was. Verwijs naar de voorbeeld dagboekbladzijde op het werkblad, en adviseer ze zo'n dagboek bij te gaan houden voor hun persoonlijke stille tijd. (volgende week informeren we ernaar) * Wat heb je gelezen uit de bijbel: * Wat zegt mij het gedeelte dat ik gelezen heb?: * Wat wil ik hierover aan de Here God vertellen?; * Wat wil ik Hem nog meer vertellen en vragen?	
20.00	De presentatie a. Iedereen schrijft voor zichzelf op wat bidden voor hem/haar inhoudt. Wie wil zijn of haar bijdrage presenteren. Zijn erbij die in het gebedsboekje zouden kunnen? b. vraag eerst aan de groep wat ze belangrijk vonden in deze les om in het gebedsboekje op te nemen.. Hoe kan dit erin, en wie doet dat? Kan iemand een een illustratie of kleurplaat vinden, die erbij past?	
20.15	Huiswerk opgeven - bijbelleesrooster: hoe gaat het ermee? Hebben ze het gelezen? - sluiting - Laat iedereen voor zichzelf het zinnetje afmaken: "Heer u bent....". Bidt nu samen door één voor één dat zinnetje voor te lezen.	

c. benodigde materialen

- een vader
- een flap met het schema, stiften
- memorisatiekaartjes Fil 4: 6-7

d. suggesties

zingen: Ps 99, Ps 100, Ps 103:4-5 , Gz 5; Gz 80 (90gz); E&R 145; E&R 379

bijbelgedeelten: Ex 20:18- 21 ;Ps 99: 1 – 3; 103: 9-13; Jes 40:12-26; Lk 11: 1-13; 15:20-24

belijdenis: HC znd 46

e. evaluatie

1	In hoeverre leerdoelen gehaald?				
		--	-	+	++
	1- Ze weten tot wie ze bidden: A. Tot hun vader, die hen kent. B. Tot de Machtige God.				
	2 - Ze weten dat bidden een relatie onderhouden is.				
	3. Ze weten dat het heel bijzonder is dat God onze vader is.				
	4 - Ze kunnen vertellen hoe ze het verschil tussen een verlanglijst indienen en een relatie onderhouden kunnen toepassen in hun eigen gebed.				
	5 - Ze willen echt een relatie aangaan met God. Door naar Hem te luisteren en met Hem te praten.				
2	Opmerkingen mentor/ catecheet				
3	Wat moet de volgende keer anders				

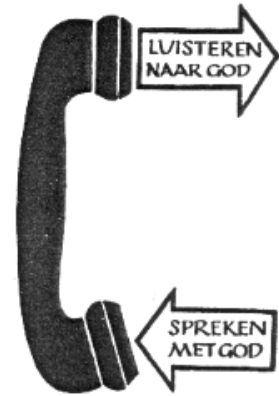

Werkbladen

Praten met Vader

blok B - nivo 1 - avond 2

Onze Vader die in de hemel is

Onze Vader <i>Hij is een Vader, die van je houdt</i>	die in de hemel is <i>Hij is een machtig God, die alles regeert</i>
Vraag en antwoord:	Vraag en antwoord:
Teksten:	Teksten:
Welk gevoel:	Welk gevoel:

ontzag

angst

vertrouwen

rust

boos

liefde

twijfel

.....

...

Vraag 120 HC

Waarom heeft Christus ons geboden God aan te spreken als: Onze Vader?

Christus wil reeds bij het begin van ons gebed in ons het kinderlijk ontzag en vertrouwen jegens God wekken, waarop ons gebed gegrond moet zijn.

God is immers door Christus onze Vader geworden en Hij zal ons nog veel minder onthouden wat wij met waar geloof van Hem vragen, dan onze vaders ons aardse dingen weigeren.

Vraag 121 HC

Waarom wordt hieraan toegevoegd: die in de hemelen zijt?

Daarmee leert Christus ons over de hemelse majesteit van God niet aards te denken, en van zijn almacht alles te verwachten wat wij voor lichaam en ziel nodig hebben.

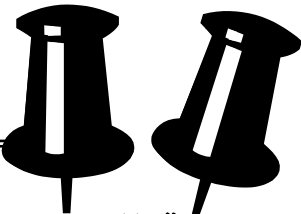
Exodus 20: 18- 21

Wanneer twee mannen ruziemaken en de een de ander zodanig met een steen of met zijn vuist slaat dat hij niet sterft maar wel het bed moet houden, [19] en hij weer op de been komt en met behulp van een kruk weer buiten kan lopen, dan gaat degene die hem geslagen heeft vrijuit. Wel moet deze hem de gedwongen rusttijd en de kosten van zijn herstel vergoeden. [20] Wanneer iemand zijn slaaf of slavin met een stok slaat en hij of zij sterft ter plekke, dan moet er vergelding plaatsvinden. [21] Als de slaaf of slavin nog enkele dagen in leven blijft, gaat de eigenaar vrijuit; door het verlies van zijn eigendom is hij genoeg gestraft.

Psalm 99: 1 - 3

De HEER is koning – volken, beef!
Hij troont op de cherubs – aarde, sidder
Groot is de HEER op de Sion,
verheven is hij boven alle volken.
Uw naam moeten zij loven,
zo groot en geducht.
Heilig is hij

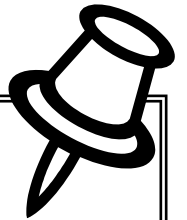

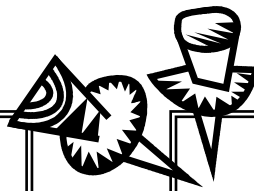
Matteüs 7: 9-11

Is er iemand onder jullie die zijn kind, als het om een brood vraagt, een steen zou geven? [10] Of een slang, als het om een vis vraagt? [11] Als jullie dus, ook al zijn jullie slecht, je kinderen al goede gaven schenken, hoeveel te meer zal jullie Vader in de hemel dan het goede geven aan wie hem daarom vragen

Lucas 15: 20b-24

Hij kreeg medelijden en rende op zijn zoon af, viel hem om de hals en kuste hem. [21] “Vader,” zei zijn zoon tegen hem, “ik heb gezondigd tegen de hemel en tegen u, ik ben het niet meer waard uw zoon genoemd te worden.” [22] Maar de vader zei tegen zijn knechten: “Haal vlug het mooiste gewaad en trek het hem aan, doe hem een ring aan zijn vinger en geef hem sandalen. [23] Breng het gemeste kalf en slacht het. Laten we eten en feestvieren, [24] want deze zoon van mij was dood en is weer tot leven gekomen, hij was verloren en is teruggevonden.” En ze begonnen feest te vieren.

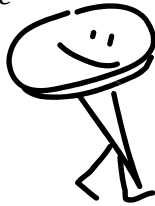

Psalm 103: 1-9

Van David.

Prijs de HEER, mijn ziel,
 prijs, mijn hart, zijn heilige naam
 Prijs de HEER, mijn ziel,
 vergeet niet één van zijn weldaden
 Hij vergeeft u alle schuld,
 hij geneest al uw kwalen,
 hij redt uw leven van het graf,
 hij kroont u met trouw en liefde
 hij overlaadt u met schoonheid en geluk,
 uw jeugd vernieuwt zich als een adelaar
 De HEER doet wat rechtvaardig is,
 hij verschaft recht aan de verdrukten.
 Hij maakte aan Mozes zijn wegen bekend,
 aan het volk van Israël zijn grootse daden
 Liefdevol en genadig is de HEER,
 hij blijft geduldig en groot is zijn trouw
 Niet eindeloos blijft hij twisten,
 niet eeuwig duurt zijn toorn

12-13 Zo ver als het oosten is van
 het westen, zo ver heeft hij onze
 zonden van ons verwijderd
 Zo liefdevol als een vader
 is voor zijn kinderen,
 zo liefdevol is de HEER
 voor wie hem vrezen

Jesaja 40

12: Wie heeft de wateren met holle hand
 omvat, de hemel gemeten met een
 ellenmaat? Wie heeft het stof van de
 aarde met een maatlepel afgemeten? Wie
 heeft de bergen gewogen op een
 weegschaal, de heuvels met balans en
 gewichten?

22: Hij troont boven de schijf van de
 aarde – haar bewoners zijn als
 sprinkhanen –, hij spreidt de hemel uit
 als een doek, spant hem uit als een tent
 om in te wonen.

25-26: Met wie wil je mij vergelijken,
 zegt de Heilige, aan wie ben ik gelijk te
 stellen? Kijk omhoog: wie heeft dit alles
 geschapen? Hij laat het leger sterren
 voltallig uitrukken, hij roept ze
 bij hun naam, een voor een; door
 zijn kracht en onmetelijke
 grootheid ontbreekt er niet één

Fillipenzen 4:6-7

Wees over niets bezorgd, maar vraag God wat u nodig hebt en dank
 hem in al uw gebeden. Dan zal de vrede van God, die alle verstand te
 boven gaat, uw hart en gedachten in Christus Jezus bewaren.

Bijbelleesrooster -----

Exodus 3: 1-6

Nehemia 8:1-4

Psalm 63:1-6

Psalm 99:1-5

Lucas 18: 9-14

Handelingen 20:17-18

Handelingen 20: 36-38

Openbaring 7:9-12

* wat heb je gelezen uit de bijbel:

* wat zegt mij het gedeelte dat ik gelezen heb?:

* wat wil ik hierover aan de Here God vertellen?:

* wat wil ik Hem nog meer vertellen en vragen?

Avond 3 - Bidden, maar hoe?

Achtergrondinformatie

Vandaag is de heiligheid van God en gepaste eerbied m.i. een ondergesneeuwd thema. Je zou vanuit het verhaal over Mozes bij de brandende braamstruik (Exodus 3) aandacht kunnen vragen voor de heiligheid van God en gebedshouding.

Je staat op heilige grond, voeten van je schoenen Mozes!

Wat betekent dat voor hoe jij in gebed gaat? Besef je wat je aan het doen bent?

Je kunt ook denken aan het verhaal over de wonderbare visvangst (Lukas 5) of de storm op het meer (Matt. 14). Als de discipelen iets van Jezus' godheid ervaren en beseffen dat ze oog in oog staan met God vallen ze vol eerbied en schuldbesef op hun knieën.

In Jesaja 6 komt hetzelfde aan de orde. De heiligheid van God wordt geopenbaard en Jesja roept: Wee mij, ik ben onrein van lippen!

* dankbaarheid

Suggestie:

1 Tess 5:16-18 > mooie tekst over bidden en danken. Vergeet – wat de omstandigheden ook zijn – niet om te danken als je in gebed gaat.

16 Wees altijd verheugd, **17** bid onophoudelijk, **18** dank God onder alle omstandigheden, want dat is wat hij van u, die één bent met Christus Jezus, verlangt.

In de eerste 3 hoofdstukken krijgen we heel wat info over deze Tessalonicenzen. Je zou een overzicht kunnen maken:

- wat waren hun moeilijke omstandigheden
- waar zouden ze voor moeten danken
- waar zouden ze voor moeten bidden

Verder Fil 4: 6-7: Dankbaarheid niet pas als je krijgt wat je vraagt, maar al als je het vraagt, omdat je deze God mag vertrouwen.

Evt. Kun je ook het verhaal uit Lukas 17: 11-19 gebruiken; maar 1 van de 10 kwam terug om te danken.

* afhankelijkheid

Mooi bijbelgedeelte over afhankelijkheid: Psalms 123

Naar u sla ik mijn ogen op,
naar u die in de hemel troont,
2 zoals de ogen van een slaaf
de hand van zijn heer volgen,

en de ogen van een slavin
de hand van haar meesteres,
zo volgen onze ogen
de HEER, onze God,
tot hij ons genadig wil zijn.

Eerst een belijdenis van afhankelijkheid

3 Wees genadig, HEER, wees ons genadig,
wij worden veracht, meer dan te dragen is.

Daarna een gebed om genade

4 Meer dan onze ziel kan dragen
raakt ons achteloze spot,
de hoogmoed van onverschilligen.

* **Vertrouwen**

Terug koppelen naar de vorige les, waar het ging over God als Vader.

Evt zou je zondag 46 in deze les op kunnen nemen (eerbied en vertrouwen)

evt icm met b.v. Lukas 11: 11-13 en 1 Tim 6:16

Daarbij zou je ze zowel bij vertrouwen als bij eerbied ze nog meer beelden, associaties aan kunnen laten dragen.

(Dan wel kijken hoe je dat verdeeld met les 2, waar ook in ieder geval vertrouwen ook al aan bod kwam.)

* **suggestie voor een werkvorm (b.v. als introductie van de avond)**

Psalm 13

2 Hoe lang nog, HEER, zult u mij vergeten,
hoe lang nog verbergt u voor mij uw gelaat?

3 Hoe lang nog wordt mijn ziel gekweld door zorgen
en mijn hart door verdriet overstelpt, dag aan dag?
Hoe lang nog houdt mijn vijand de overhand?

6 Ik vertrouw op uw liefde:
mijn hart zal juichen omdat u redding brengt,

51

3 Wees mij genadig, God, in uw trouw,
u bent vol erbarmen, doe mijn daden teniet,

4 was mij schoon van alle schuld,
reinig mij van mijn zonden.

5 Ik ken mijn wandaden,
ik ben mij steeds van mijn zonden bewust,
6 tegen u, tegen u alleen heb ik gezondigd,
ik heb gedaan wat slecht is in uw ogen.

63

2 God, u bent mijn God, u zoek ik,
naar u smacht mijn ziel,
naar u hunkert mijn lichaam
in een dor en dorstig land, zonder water.

5 U wil ik prijzen, mijn leven lang,
roepend uw naam, de handen geheven.

6 Dan wordt mijn ziel verzadigd met uw overvloed,
jubel ligt op mijn lippen, mijn mond zal u loven.

25

Naar u, HEER, gaat mijn verlangen uit,
2 mijn God, op u vertrouw ik, maak mij niet te schande,
laat mijn vijanden niet triomferen.

4 Maak mij, H E E R, met uw wegen vertrouwd,
leer mij uw paden te gaan.

(Of een andere selectie van gebeden

Heel veel psalmen zijn gebeden. Alles wordt aan God voorgelegd, van wanhoop tot diepe dankbaarheid.

1. Zet een ! naast een vers als je ook wel eens (ongeveer) zo bidt en zet een ? in de kantlijn als je nog nooit zoiets gebeden hebt.
2. Geef aan in welke verzen je de volgende emoties tegenkomt:

dankbaarheid
wanhoop
verlangen
vertrouwen
afhankelijkheid
schuldgevoelens
angst

* Nog wat informatie over gebedshouding

De houding waarin je bid heeft een ‘gewoonte-kant’ , maar drukt ook een innerlijke gesteldheid uit.

Nu kan wat een houding uitdrukt per cultuur wisselen. De ene cultuur drukt b.v. eerbied uit door voor iemand te gaan staan, terwijl in een andere cultuur het juist tot uiting komt in buigen of zelfs plat voorover op de grond gaan.

Je ziet ook in de bijbel al dat de gebedshouding in het NT al weer wat anders is dan in het OT.

- houdingen in de bijbel

a. bidden met geheven handen (Ps 44,21; 63,5;141,2; 1 Tim.2:8) Hieruit sprak het vertrouwen dat God luistert, naar wie de handen naar Hem uistrekt.

b. knielend bidden (2 Kron 6:13; Ezra 9:5; Neh 8:7; Hnd 9,40; 20,36). Daarbij had je twee variaties: knielen met geheven handen; en knielen met het gezicht op de grond/ het hoofd tussen de knieën.

In deze houding zie je vooral de verootmoediging naar voren komen, en de totale afhankelijkheid.

c. staand bidden (Mk 11,25; lk.18, 11 en 13) Dat was de normale houding in het NT; nb in een synagogedienst stond iedereen, alleen de rabbi zat.

- onze gebedshouding (handen gevouwen; ogen dicht) heeft als doel: concentratie, je afsluiten van de omgeving. De houding drukt ook afhankelijkheid uit: je maakt je weerloos. Deze houding schijnt van Germaanse oorsprong te zijn.

Lesopzet

a. leerdoelen

Hoofd

- 1 - Ze kunnen vertellen wat lichamelijke gebedshoudingen uitdrukken.
- 2 - Ze weten dat eerbied, afhankelijkheid, dankbaarheid en vertrouwen consequenties zijn van het bidden tot de vader.

Handen

- 3 - Ze kunnen die 4 dingen herkennen in verschillende teksten en kunnen er invulling aan geven in hun eigen gebed.
- 4 - Ze kunnen kritisch kijken naar hun eigen lichamelijke gebedshouding.

Hart

- 5 - Ze bidden tot God de vader uit eerbied, afhankelijkheid, dankbaarheid en vertrouwen.

b. lesopzet

Tijd	Theorie /werkvorm	Wie				
19.00	Mentorkwartiertje:					
19.15	Koppeling naar vorige week Terugblik op de vorige les (in dit kader samen de memorisatie tekst opzeggen; of ze die allemaal even op laten schrijven op een geeltje) We hebben gekeken naar het bidden. Het is net alleen het indienen van een verlanglijstje maar het goed houden van een relatie. God wil je Vader zijn en dat is bijzonder en een groot wonder. Hoe ging het invullen van het dagboekje? Lukte het om in de bijbel te lezen en in je gebed erop te antwoorden? Was het praten met de Here God of had je andere ervaringen? Samen dit bespreken. We gaan vandaag verder bekijken hoe je moet zijn bij de Here God. Daarvoor gaan we aan het werk met 4 gevoelens en houdingen die belangrijk zijn wanneer we bij de Here God willen komen en met hem willen praten:.					
19.20	Vier grondhoudingen tijdens gebed - Zorg voor 3 of 4 groepjes. / Geef elke groep een groot vel papier dat in 4 vakken verdeeld is, met daarin de woorden: eerbied, vertrouwend, afhankelijkheid en dankbaar. <table><tr><td>Eerbiedig</td><td>Vertrouwend</td></tr><tr><td>Afhankelijk</td><td>Dankbaar.</td></tr></table>	Eerbiedig	Vertrouwend	Afhankelijk	Dankbaar.	
Eerbiedig	Vertrouwend					
Afhankelijk	Dankbaar.					

	- Elk groepje zoekt de volgende vier teksten op, en schrijft de tekstverwijzing in het vak (of de vakken) waar deze tekst bij hoort. Exodus 3: 4-6 (eerbied) Matt 7: 11 (vertrouwen) 1 Thess 5 : 18 (dankbaarheid) Psalm 123: 1,2 (afhankelijkheid) - Daarna schrijven ze in elk vak in één zin waarom die houding bij het bidden hoort: “Ik bid eerbiedig, want.....” “Ik bid vertrouwend, want.....” enz. - Laat ieder groepje zijn plaat ophangen aan de wand en vergelijk ze. Waarom zijn die teksten daar opgehangen. Bespreek dit samen. Bij de achtergrondinformatie staan ook nog toelichtingen bij de teksten die zou je bij het bespreken erbij kunnen vertellen. Bij het bespreken zou je ook mee kunnen nemen. <u>alternatief 1.</u> Je kunt voor dat ze de teksten opgaan zoeken, de volgende opdracht nog geven: Ga samen eerst bedenken wat het betekent dat je eerbiedig, vertrouwend, afhankelijk en dankbaar bent. Je zou dat samen kunnen doen door te vragen waar je in het dagelijks leven eerbied voor moet hebben. Op wie je kunt vertrouwen en waarom. Waarvan je afhankelijk bent in het dagelijks leven en waarvoor de dankbaar bent. <u>alternatief 2.</u> Misschien zouden ze kunnen proberen om deze 4 begrippen concreet uit te drukken zonder woorden. Bijvoorbeeld de groep in vieren verdelen en elk groepje één begrip uit laten drukken. (Bij vertrouwen heb ik bijvoorbeeld een keer een concreet beeld gezien. Je achterover laten vallen en je op laten vangen door iemand die achter je staat. Dan moet je diegene die achter je staat écht vertrouwen.)	
19.35	Rollenspel: je houding doet ertoe Rollenspel: Laat 2 personen uit je groep dit spelen of speel het als leiders met zijn tweeën: Stel je mag op visite komen bij(wat zijn hun idolen) Hoe kom je daar dan? Je belt aan en roept meteen: “ doe es ff open, “ Geef me een koppie thee” en je loopt met je vieze baggerschoenen zijn/haar huiskamer binnen en legt je voeten	

	ook nog eens op tafel. is thee aan het zetten of laat het doen. Ondertussen willen jullie een gesprek hebben maar halverwege het gesprek ben jij druk bezig om je horloge op te winden, een berichtje op je mobieltje te beantwoorden. Op de koop toe val je ook nog in slaap. Zou je zo bijop bezoek durven komen? Opdracht aan de groep: Wat heeft dit verhaaltje te maken met het onderwerp bidden? (Denk eens aan de vorige les.) Laat ze dit eerst proberen te verwoorden in tweetallen, daarna samen inventariseren. Hoe moet je dus bij de Here God komen? <u>alternatief of aanvulling:</u> Je kunt ook in je houding laten zien hoe je bent. Doe even een pantomimespelletje: Maak kaartjes met daarop een emotie: boos, verdrietig, bang, moe, chagrijnig. Geef die aan iemand in de groep die het moet uitbeelden. De rest raadt welk gevoel er uitgebeeld wordt. Dit heel kort houden qua tijd.	
19.45	Gebedshoudingen Gebedshoudingen kunnen ook gevoelens uitdrukken. Deze houdingen verschillen soms per cultuur. - welke gebedshoudingen uit onze tijd ken je? We gaan kijken naar gebedshoudingen, die in de bijbel voorkomen: Op het werkblad vind je een aantal teksten met daarnaast een vierkant vakje. - laat ze in tweetallen de volgende opdracht uitvoeren: Teken in dat vakje met een lijnenpoppetje de gebedshouding, die je in de tekst tegenkomt. Schrijf daarachter wat deze houding volgens jou uitdrukt. - 1 Tim.2:8 (staan met geheven handen) - Rechters 13:20 (knielen met hoofd op de grond) - 1 Kor 14:25 (plat op de grond) - Lucas 18:11 en 13 (staan voor de Here) - Ezra 9:5 (knielen met geheven handen) - Nabespreking in de groep: Welke houdingen zijn er? Wat drukken ze uit en welke spreekt je aan.?	

	<u>tip voor aanvulling</u> Ook zo'n houdingenpop voor tekenen kan geschikt zijn om de gebedshoudingen te showen. (zo'n pop is te leen bij Verbree.) De bijbelse houdingen zijn actieve houdingen. Samen over praten met welke houding bid jij veel? Wat zegt dit over het bidden.	
20.00	Presentatie - ook na deze les kan eerst weer gevraagd worden wat de groep zelf belangrijk vindt om in het gebedsboekje te zetten. Er moet afgesproken worden hoe het boek eruit moet gaan zien. Wordt het A4 of het formaat van een liturgieboekje, of nog anders. Wie kan alles bij elkaar zetten? Er moeten 1 of 2 mensen uitgekozen worden die daar verantwoordelijk zijn. Zij kunnen de map meekrijgen en ze kunnen ook vragen of de opdrachten gemaild kunnen worden. Ook moet er nagedacht worden over de voorkant, hoe die eruit moet zien. (Denk er wel aan dat het waarschijnlijk allemaal gekopieerd gaat worden dus als ze iets met kleur willen doen heeft dat waarschijnlijk weinig zin). Voor de volgende keer: iedereen mag na de brainstorm van afgelopen avond een ontwerp maken voor de voorkant. (Dit mag getekend zijn, maar ook iets op de computer of nog iets anders). Deze kan de volgende lessen uitgezocht worden en eventueel uitgebreid. Iedereen moet er ook bij kunnen vertellen waarom hij dit ontwerp heeft gemaakt, wat het te maken heeft met het onderwerp en wat hij er zelf mee heeft.	
20.15	- stimuleer ze om door te gaan met een gebedsdagboek sluiting Varieer eens op de gebedshouding: staan of zitten waarbij we een kring vormen door elkaars handen vast te houden.	

c. benodigde materialen

- vellen papier met vier grondhoudingen; stiften
- potloden (tekenen lijnpoppetjes gebedshouding)
- evt een houdingen pop
- kaartje met Spreuken 3: 5-6

d. suggesties

zingen: Ps 95, Ps 121, Gz 5; Gz 25; Gz 79 (90gz); E&R 318, 319

bijbelgedeelten: Ex 3: 4-6 ; Mt 7: 11; 1 Thess 5 : 18; Psalm 123: 1,2 ; Lk 18, 9-14

belijdenis: HC znd 45 en 46

e. evaluatie

1	In hoeverre leerdoelen gehaald?				
		--	-	+	++
	1 - Ze kunnen vertellen wat lichamelijke gebedshoudingen uitdrukken.				
	2 - Ze weten dat eerbied, afhankelijkheid, dankbaarheid en vertrouwen consequenties zijn van het bidden tot de vader.				
	3 - Ze kunnen die 4 dingen herkennen in verschillende teksten en kunnen er invulling aan geven in hun eigen gebed.				
	4 - Ze kunnen kritisch kijken naar hun eigen lichamelijke gebedshouding.				
	5 - Ze bidden tot God de vader uit eerbied, afhankelijkheid, dankbaarheid en vertrouwen.				
2	Opmerkingen mentor/ catecheet				
3	Wat moet de volgende keer anders				

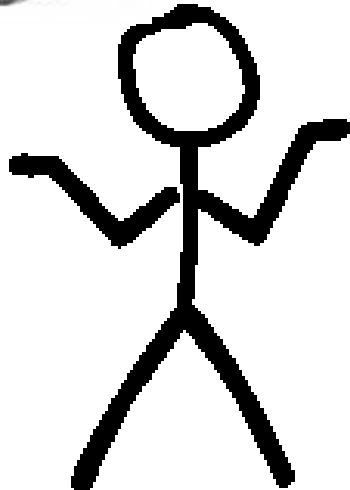
Bidden, maar hoe?

blok B - nivo 1 - avond 3

Vier grondhoudingen tijdens gebed

Eerbiedig
(Exodus 3: 4-6):

Vertrouwend (Matt 7: 11):

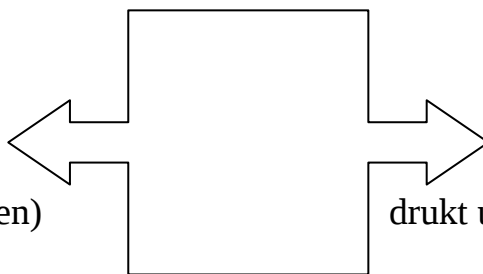
Afhankelijk
(Psalm 123: 1,2):

Dankbaar (1 Thess 5 : 18):

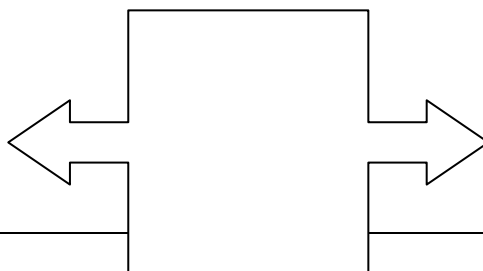
Gebedshoudingen (teken lijnpoppetjes)

1 Tim.2:8
(staan met geheven handen)

drukt uit:

Rechters 13:20

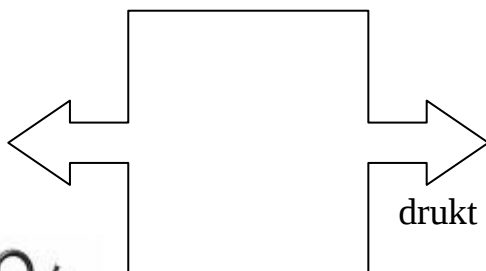

(knielen met hoofd op de grond)

drukt uit:

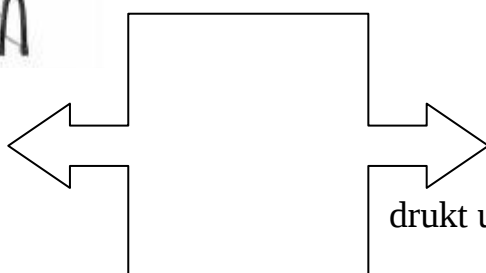
1 Kor 14:25
(plat op de grond)

drukt uit:

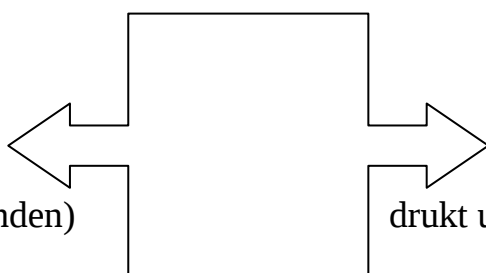

Lucas 18:11 en 13
(staan voor de Here)

drukt uit:

Ezra 9:5
(knielen met geheven handen)

drukt uit:

Spreeken 3: 5-6

*Vertrouw op de HEER met heel je hart, steun niet op eigen inzicht.
Denk aan hem bij alles wat je doet, dan baant hij voor jou de weg.*

Bijbelleesrooster -----

Psalm 8	lofprijzing
Psalm 13	smeekgebed
Psalm 31	gebed om bescherming
Psalm 51:1-15	schuldbelijdenis
Psalm 65	dankgebed
Psalm 131	nederige overgave aan God
Psalm 74:1-11	klaaggebed

Avond 4 - gebedstrap

Achtergrondinformatie

Inleiding

Indeze les worden de verschillende bouwstenen/elementen van het gebed geïntroduceerd (vragen/danken/schuldbelijden/loven). Het laatste element (loven) wordt dan in deze les verder uitgewerkt, de volgende elementen komen in de volgende lessen aan de orde.

Elementen in het gebed

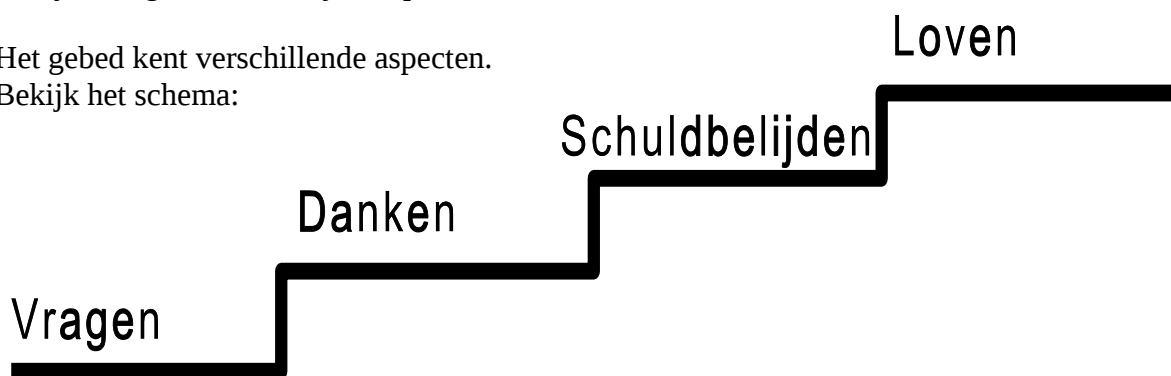
Er zijn verschillende soorten gebeden.

Er zijn gebeden die lijken op een verlanglijst. Er zijn gebeden die bestaan uit een lange klacht.

Er zijn ook gebeden die lijken op een lied.

Het gebed kent verschillende aspecten.

Bekijk het schema:

Sommige elementen van het gebed zijn meer gericht op onszelf en onze zaken, andere aspecten zijn meer gericht op God en Zijn rijk.

Het bovenstaande schema is trapsgewijs opgebouwd. Het hoogste punt wordt gevormd door het LOVEN van God, want God loven betekent dat je helemaal gericht bent op God en Zijn eer.

Je kunt de verschillende aspecten goed duidelijk maken door ze te vergelijken met communicatie tussen mensen: iets vragen; bedanken; sorry zeggen; complimenten geven.

Een goed voorbeeld van variatie in het gebed vinden we in het Bijbelboek Psalmen. In dat boek treffen we veel gebeden aan. Sommige psalmen staan vol van dank- en lofzeggingen.

In andere psalmen roept de dichter om hulp.

De psalmen in het Psalmenboek kunnen ons helpen in onze eigen gebeden.

Een paar voorbeelden:

Psalm 44:	Klaagzang, roep om hulp
Psalm 51:	Belijdenis van zonde, vragen om vergeving
Psalm 65:	Dankbaarheid en lofzang
Psalm 74	Gebed om hulp
Psalm 92:	Lofzang
Psalm 102:	In diepe ellende !
Psalm 145 - 150:	Lof aan God.

Het is goed om zo te leren bidden en om je eigen gebeden te controleren op de vraag of je aan de verschillende aspecten voldoende aandacht geeft.

Gebed is iets dat je moet leren (Lees: Lukas 11: 1, waar ook Jezus' eigen discipelen vragen of Jezus hen wil leren bidden).

Zelf opzoeken

Je zou de jongeren zelf de verschillende elementen van het gebed kunnen laten opzoeken in gebeden in de bijbel. Allerlei bijbelgedeeltes over bidden of voorbeelden van gebeden :

Daniël 9:1-19

Nehemia 1:1-11

Psalm 13

Psalm 22

Psalm 25

Psalm 26

Psalm 51

enz, enz

Lukas 11:1-13

Matteus 6:5-15

Lukas 18:9-14

Johannes 17

Handelingen 12:1-11

Filippenzen 1:1-11

Filippenzen 4:4-7

Kolossenzen 1:3-12

1 Petrus 4:7

1 Tessalonicenzen 5:16-18

Efeze 6:10-20

Jakobus 4:1-4

1 Johannes 5:13-15

Lofprijzing is een belangrijk onderdeel van gebed maar ook een vaak vergeten onderdeel.

Heel vaak beginnen we met onze verlanglijstjes.

Lofprijzing gaat niet vanzelf. Om te kunnen lofprijzen moeten we weten wie God is en wat Hij voor ons gedaan heeft.

Lofprijzing is wel ons uiteindelijke doel. Lees bijvoorbeeld in Openbaring 7:

⁹ Hierna zag ik dit: een onafzienbare menigte, die niet te tellen was, uit alle landen en volken, van elke stam en taal. In het wit gekleed en met palmtakken in hun hand stonden ze voor de troon en voor het lam. ¹⁰ Luid riepen ze: 'De redding komt van onze God die op de troon zit en van het lam!' ¹¹ Alle engelen stonden om de troon en de oudsten en de vier wezens heen. Ze bogen zich diep neer voor de troon en aanbaden God ¹² met de woorden: 'Amen! Lof, majesteit en wijsheid, dank en eer en macht en kracht komen onze God toe, tot in eeuwigheid. Amen.'

¹³ Een van de oudsten sprak mij aan: 'Wie zijn dat daar in het wit, en waar komen ze vandaan?' ¹⁴ Ik antwoordde: 'U weet het zelf, heer.' Hij zei tegen me: 'Dat zijn degenen die uit de grote verschrikkingen gekomen zijn. Ze hebben hun kleren wit gewassen met het bloed van het lam. ¹⁵ Daarom staan ze voor Gods troon en zijn ze dag en nacht in zijn tempel om hem te vereren. En hij die op de troon zit zal bij hen wonen.'

Veel Psalmen zijn ook gericht op de lof op God. Er zou een lange lijst te noemen zijn, denk bv aan de psalmen 145-150.

Misschien is het aardig om ze te laten ontdekken dat Ps 145- 149 allemaal beginnen en eindigen met ‘ Halleluja’ , en dat Psalm 150 zelfs elke zin daarmee begint.

Kaartje

Het GVI heeft een kaartje uitgegeven dat kan helpen structuur aan te brengen in je gebed.

Het kaartje ziet er zo uit:

Bidden

Voor je gebed

1. Sta er bij stil tot Wie je gaat bidden.
2. Wees ervan overtuigd, dat God je wil horen in Christus.
3. Besef dat je alles wat je nodig hebt mag vragen.

In je gebed

4. Hoe wil je God loven in je gebed?
5. Waar kun je God voor danken?
6. Voor welke zonden moet je vergeving vragen?
7. Wat wil je verder voor jezelf vragen? Vraag in elk geval de kracht van de Heilige Geest.
8. Voor welke mensen wil je aan God iets vragen (voorbede doen)?
9. Welke dingen wil je verder aan God voorleggen?

Na je gebed

10. Zie uit naar de verhoring van je gebed.

Geef evt. als huiswerkopdracht mee dat ze een gebed maken mbv dat kaartje.

Lesopzet

a. leerdoelen

Hoofd

- Ze weten dat er verschillende soorten gebeden zijn: vraaggebed, dankgebed, schuldbelijdenis, lofprijzing.

Handen

- Ze kunnen aangeven wat voor effect deze hebben binnen een relatie.
- Ze begrijpen wat lofprijzing inhoudt, en kunnen dit toepassen in hun gebed.

Hart

- Ze leren God lof te brengen in hun gebed.

b. lesopzet

Tijd	Theorie /werkvorm	Wie
19.00	Mentorkwartiertje:	
19.15	Terugkoppeling Geef nu eerst een korte samenvatting van de vorige lessen: We hebben in de vorige lessen gekeken naar hoe bid je zelf? Dmv de gebedsboom. Je kunt voor jezelf bidden, voor Gods koninkrijk en voor anderen. De tweede les hebben we gesproken over Tot wie je bidt. Je spreekt met jouw vader en dat is wat anders dan in het inleveren van een verlanglijst. Je bent met je vader verbonden en dat wil je laten blijken. Maar ook dat het eerbiedig moet omdat God groot is. De vorige les hebben we gesproken over je houding hierbij. Dit kan je lichamelijke houding zijn maar ook dat je afhankelijk bent en dankbaar. Nu gaan we een aantal lessen besteden aan soorten gebed. Niet alleen deze les maar ook de volgende lessen. Korte bijbelstudie over Lucas 11: 1 Wat maakte dat de discipelen gingen vragen om lessen over het gebed? Blijkbaar vonden de discipelen het bidden ook moeilijk. Ze zagen Jezus vaak en langdurig bidden. Ze waren benieuwd naar hoe Jezus bad en daarom de vraag. Ze willen het graag leren. Zij hadden les nodig en wij vaak ook.	
19.20	verschillende dingen zeggen Wanneer je praat met een vriend(in) zijn er verschillende dingen die je kunt zeggen: Op het werkblad: tekstballonnetjes met de volgende uitspraken: a. Wil je morgen met me meefietsen? b. Dank je wel voor je tip. c. Sorry dat ik gisteren zo stom deed.	

	d. Leuke nieuwe jas. e. Mooi doelpunt! f. Het spijt me dat ik gisteren niet wachtte. g. Bedankt voor het ophalen van mijn drinken. h. Wil je voor mij jouw aantekeningen kopiëren? Op het werkblad ook een in vier gedeeltes met : iets vragen, bedanken, verontschuldigen (sorry zeggen), complimenten geven. In welk vak horen de acht uitspraken? In duo's in laten delen. Daarna samen bespreken: Wat zou bij jou goed voelen wanneer iemand dat zei?	
19.25	verschillende dingen bidden Op een groot vel papier staat het volgende schema. (Dit moet ook op het werkblad dan hebben ze het mee naar huis.) Leg uit dat het om verschillende dingen gaat die je tegen God kunt zeggen in je gebed. Net zo als dat we gezien hebben dat je verschillende dingen kunt zeggen tegen je vriend/vriendin. Schrijf op 4 geeltjes de dingen: iets vragen, bedanken, verontschuldigen (sorry zeggen), complimenten geven. Waar moeten die bij de trap? Plak ze bij de goede tree. Dit in overleg met de groep. Begrijpen ze waarom het schema de vorm van een trap heeft? Waarom zou loven/complimenten geven bovenaan staan? Leg uit dat hoe hoger op de trap, hoe meer dat wat we tegen God zeggen vooral op Hem gericht is; hoe lager op de trap, hoe meer het vooral op onszelf gericht is. Je vindt het zelf ook fijn wanneer iemand iets leuks van je zegt. Zo is het met God ook. Bij loven ben je helemaal op Hem gericht.	

19.30	Zelf de aspecten ontdekken in de psalmen Verdeel de groep in duo's. Maak van de volgende psalmen vergrote kopieën, en verdeel ze (elk tweetal 1 kopie). Laat ze nu in tweetallen achter de stukjes schrijven wat het is. (loven, danken, schuldbelijden, vragen). Bij sommige is het misschien slim om een aantal stukjes te arceren met een merkstift. Die moeten ze in ieder geval benoemen. Psalm 51, Psalm 61, Psalm 65 Psalm 70 Psalm 146 Psalm 150 Soms kunnen er bij één psalm wel 2 of 3 dingen genoemd worden. Psalm 51, belijdenis van schuld, Psalm 61 vraag om veiligheid bij God, Psalm 65 is danken en lofzingen, Psalm 146,150 lofzang, Psalm 70 vraag om hulp van God. Hebben ze dit in hun eigen duo gedaan dan geven ze hun psalm rechtsom door naar de volgende. Die kijkt het na en kijkt of er aanvullingen zijn. Daarna wisselen ze de uitkomsten uit in de groep. --- Variatie: Laat ze helemaal zelf uit hun eigen bijbel/ bijbelboek psalmen gedeeltes zoeken die vragend, dankend, schuldbelijdend en lofprijzend zijn. Lukt het na een tijdje niet helemaal zou je ook een tip kunnen geven. Kijk eens voor bij deze psalm. Zie daarvoor de theorie of het rijtje hiervoor.	
19.45	Lofprijzen Nu gaan we kijken naar het element Lofprijzen: Lofprijzing is een belangrijk onderdeel van gebed maar ook een vaak vergeten onderdeel. Heel vaak beginnen we met onze verlanglijstjes. Lofprijzing gaat niet vanzelf. Om te kunnen lofprijzen moeten we weten wie God is en wat Hij voor ons gedaan heeft. Leg de groep de volgende vraag voor: Stel je wordt 's morgens wakker, je hebt nog niets gedaan en hebt nog niets gehad. Heb je dan al reden om de Here God lof te zingen? Welke redenen kun je bedenken? Denk hier eerst even zelf over na.	

	Ga in groepjes van 4 zitten, noem om de beurten een reden. Jullie schrijven ze allemaal op. Ga net zolang door tot niemand meer iets weet. Wie niets meer weet is af. Daarna in de hele groep uitwisselen. Bijhouden welke al geweest zijn. Je mag niet meer iets noemen wat al genoemd is door de andere groep. Alleen aanvullingen maken. Uiteindelijk heeft iedereen een lange lijst. (komt er niet veel dan is het mogelijk om samen te inventariseren welke dingen worden genoemd in psalm 146-150) NB Op werkblad is ruimte gereserveerd zodat ze allemaal de lijst over kunnen nemen. (zie huiswerk)	
19.55	Presentatie: Bekijk jullie lijst die jullie net gemaakt hebben met redenen om God te prijzen. God loven en prijzen in gebed is vast voor meer mensen moeilijk. Anderen kunnen vast steun hebben aan alles wat jullie opgeschreven hebben. Het zou handig zijn als deze lijst in het boek komt. Hoe willen jullie dat uit gaan voeren? Verder moeten de gemaakte voorkanten bekeken worden en er moeten leuke uitgekozen worden	
20.10	God loven het doel van ons leven (Bij tijdgebrek kun je dit onderdeel evt laten vervallen; of heel kort in je eigen woorden weergeven) Lees samen Openbaring 7: 9-15 Uiteindelijk is God loven ons doel. Vraag de groep wat zij hiervan vinden? Welk gevoel hebben zij erbij. (Is het wel een leuk doel? Leg uit dat het niet letterlijk betekent dat we eeuwig staan te zingen, maar wel dat we zo zullen leven dat God er de eer van krijgt die Hij verdient) Het mooie is dat God dichtbij hen is. Wanneer je Hem ziet dan kun je niet anders meer. Zo machtig en groot is Hij.	
20.15	Huiswerk opgeven - Deel nu de gebedskaartjes uit. (verkrijgbaar samen met de memorisatiekaartjes) Bekijk hem samen. Zie je de trap van het begin van deze les erin terug? Misschien ook stukjes uit eerdere lessen. Ga deze week in je gebed steeds beginnen met een andere lofprijzing. Kijk in je lijst. Kies er per dag één uit en schrijf het op. Meer mag natuurlijk ook. Welk punt van het kaartje hoort erbij. (werkblad weer een soort dagboekje). - memorisatietekst uitdelen	

	sluiting laat iedereen één punt van de lofprijzingslijst kiezen. Doe een kringgebed, waarbij ieder begint met de woorden: “Heer ik loof en prijs u omdat....”	
Huiswerk:	Huiswerk: - taken die verdeeld zijn voor de prestatie - uit het hoofd leren tekst memorisatiekaartje - Het bijbelleesrooster: 1 Samuël 1:9-11 Lukas 11:9-13 Spreuken 30:8-9 Psalm 27:4 2 Koningen 20:1-6 3 Johannes:1-4 Jozua 10:12-15	

c. benodigde materialen

- groot vel papier met gebedstrap
- 4 geeltjes: Iets vragen, bedanken, verontschuldigen (sorry zeggen), complimenten geven.
- kopiën met psalmen
- memorisatiekaartje

elke week is er een weektekst, die voor alle groepen hetzelfde is; gedurende het blok zijn dat de volgende teksten: 1) Mt 6:33; 2) Fil.4:6-7; 3) Spr.3:5-6 ; 4) vr/ant 116 HC; 5) Joh.15:7; 6) Ps.50:23; 7) 1 Joh.5:14; 8) Mt 6:7-8

d. suggesties

(de nummering van de gezangen is uit het nieuwe Gereformeerde Kerkboek)

zingen: Ps 145-150, Gz 16; Gz 71; Gz 107 Gz 108; Gz 145 ; Gz 165; enz

bijbelgedeelten: zie bijbelleesrooster en in de les zelf

belijdenis: HC znd 45,47,52 v/a 128; art 1 NGB

e. evaluatie

1	In hoeverre leerdoelen gehaald?				
		--	-	+	++
	1 - Ze weten dat er verschillende soorten gebeden zijn: vraaggebed, dankgebed, schuldbelijdenis, lofprijzing.				
	2 - Ze kunnen aangeven wat voor effect deze hebben binnen een relatie.				
	3 - Ze begrijpen wat lofprijzing inhoudt, en kunnen dit toepassen in hun gebed.				
	4 - Ze leren God lof te brengen in hun gebed.				
2	Opmerkingen mentor/ catecheet				
3	Wat moet de volgende keer anders				

Verschillende dingen zeggen

a. Wil je morgen met me meefietsen?

b. Dank je wel voor je tip.

c. Sorry dat ik gisteren zo stom deed.

d. Leuke nieuwe jas!

e. Mooi doelpunt!

f. Het spijt me dat ik gisteren niet wachtte.

g. Bedankt voor het ophalen van mijn drinken.

h. Wil je voor mij jouw aantekeningen kopiëren?

Vul op de juiste plaats in (a-g):

Vragen

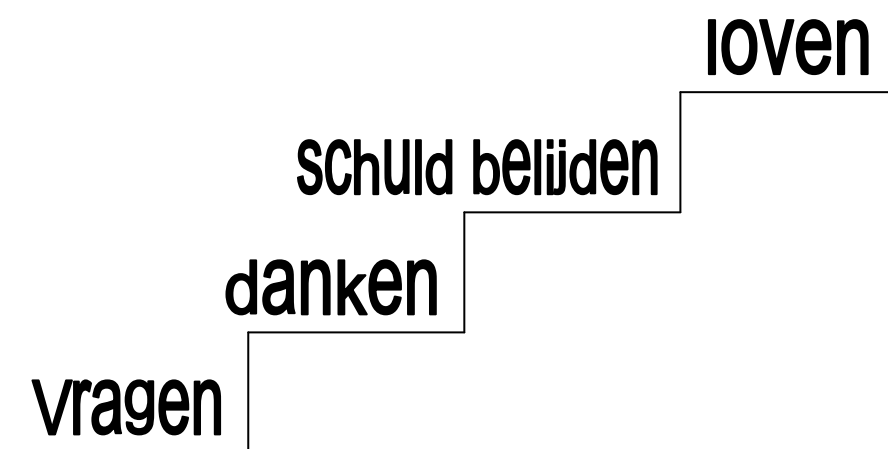
Bedanken

Sorry zeggen

complimenten geven

Verschillende dingen bidden: gebedstrap

lofprijzen (maak een lijst):

Zondag 45 vr/antw 116

*Waarom is het gebed voor de christenen noodzakelijk?
Omdat het gebed het voornaamste is in de dankbaarheid
die God van ons eist; bovendien wil God zijn genade
en zijn Heilige Geest alleen geven aan hen die van harte
en zonder ophouden Hem daarom bidden en daarvoor danken.*

Bijbelleesrooster -----

1 Samuël 1:9-11
Lukas 11:9-13
Spreuken 30:8-9
Psalm 27:4
2 Koningen 20:1-6
3 Johannes:1-4
Jozua 10:12-15

Avond 5 - vraag het maar

Achtergrondinformatie

Wat mag je allemaal vragen aan God? Een gebed moet niet uit een verlanglijst bestaan, maar je mag natuurlijk best dingen aan God vragen. Dat komen we in de bijbel ook veel tegen.

Om te beginnen is het belangrijk om weer een keer over het godsbeeld van de jongeren te praten: onbewust leven veel mensen (niet alleen kinderen) met een sinterklaas-godsbeeld. Hij heeft macht om mij te geven wat ik wil, laat ik dat van tijd tot tijd dan maar es vragen.

Dus: Eerst weer terug naar de vorige les: God is er niet om ons cadeautjes te geven, wij zijn er om God te loven om wie Hij is en wat Hij heeft gedaan. Dat moet het uitgangspunt zijn.

Wanneer je dat telkens weer tegen jezelf en elkaar zegt komt ook het vraaggebed in het juiste perspectief te staan.

Iemand die ons een kijkje in zijn gebedsleven geeft is Paulus. Hij zit in de gevangenis en vraagt de Kolossenzen en Efeziërs om voor hem te bidden. En waar moeten de mensen dan voor bidden? Voor open deuren. Jazeker. Maar niet met het oog op Paulus' vrijheid. Open deuren voor het evangelie.

² Blijf bidden en blijf daarbij waakzaam en dankbaar. ³ En bid dan ook voor ons, dat God deuren voor ons opent om het mysterie van Christus te verkondigen waarvoor ik gevangen zit, ⁴ en bid dat ik het mag onthullen zoals het moet.

(Kolossenzen 4:3)

Paulus gaat niet op in zelfmedelijden maar blijft de zaak van God voor ogen houden.

Stel dat jij onterecht in de gevangenis zit en je vraagt aan je familie om voor je te bidden, wat zou jij ze vragen om voor te bidden?

Van Paulus leren we dat ook het vraaggebed moet staan in het perspectief van Gods Koninkrijk. Op een andere plek leert Hij ons genoeg te nemen met eten en een dak boven ons hoofd (1 Tim 6:8). Er is nergens in het NT ruimte voor een 'welvaartsevangelie'. Er zijn prioriteiten.

Maar zei de Here Jezus niet in Johannes 15 '7 Als jullie in mij blijven en mijn woorden in jullie, kun je vragen wat je wilt en het zal gebeuren.' ?

Let goed op wat onze Here hier zegt. Als we met hem verbonden blijven en zijn woorden in ons wonen zullen we krijgen wat we vragen. Met andere woorden: Hoe meer je op de Here Jezus gaat lijken, hoe meer je gaat bidden naar Gods wil, hoe meer je gebeden verhoord worden. Wanneer we steeds meer 'eenswillend' worden met de Here Jezus gaan we steeds meer bidden zoals Hij gebeden heeft. Jezus werd altijd verhoord door de Vader (Johannes 11:42).

Het geheim van het vraaggebed is dus: steeds meer op de Here Jezus gaan lijken. Dan ga je steeds meer vragen naar Gods wil. Zoals Johannes het in zijn eerste brief zegt:

¹⁴ Wij kunnen ons vol vertrouwen tot God wenden, in de zekerheid dat hij naar ons luistert als we hem iets vragen dat in overeenstemming is met zijn wil. ¹⁵ En omdat we weten dat hij naar ons luistert, wat we hem ook vragen, weten we ook dat we alles al hebben gekregen wat we hem gevraagd hebben.

Gebed van Hanna

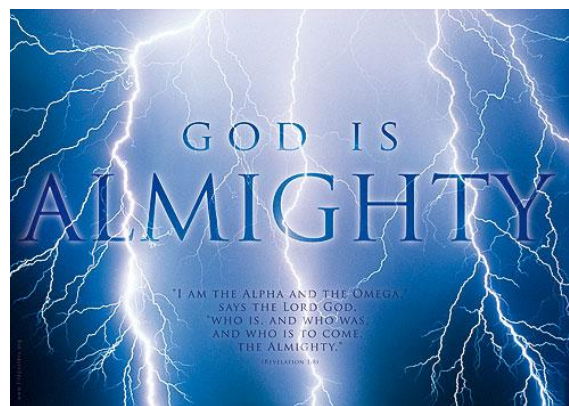
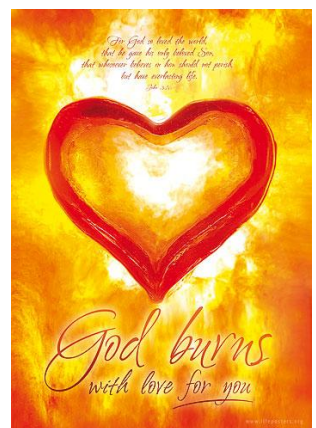
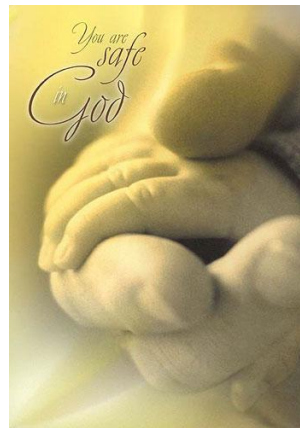
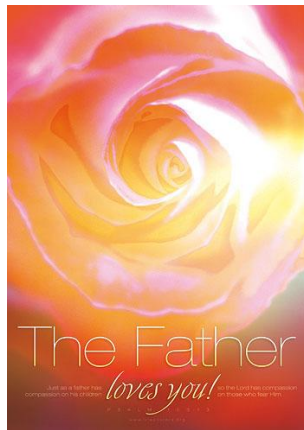
Het gebed van Hanna om een zoon (1 Samuël 1) is een voorbeeld van een vraaggebed. Maar let er op hoe ook dit gebed wordt gedragen door een gerichtheid op Gods zaak. Let ook op de lofprijzing van Hanna die volgt in hoofdstuk 2.

Verder

Kijk ook nog even naar de informatie 'Waarvoor bidden?' pag III 3 en 4

Bijlage bij les 5

Bij les 5 zit een onderdeel waarin de jongeren na gaan denken over het beeld dat ze van God hebben. Daarbij kun je de volgende illustraties gebruiken (uitvergroten op A4tje en afdrukken):

Lesopzet

a. leerdoelen

Hoofd

- Ze begrijpen dat, ook al weet God alles, Hij toch wil dat wij Hem erom vragen.

Handen

- Ze voelen het verschil tussen zelfgericht vragen en vragen met het oog op Gods koninkrijk.

Hart

- Ze leren te vragen gericht op Gods koninkrijk.

b. lesopzet

Tijd	Theorie /werkvorm	Wie
19.00	Mentorkwartiertje:	
19.15	Terugkoppeling Geef eerst een korte samenvatting van wat we tot nu toe in deze module gedaan hebben: We hebben in de vorige lessen gekeken naar hoe bid je zelf? Dmv de gebedsboom. Je kunt voor jezelf bidden, voor Gods koninkrijk en voor anderen. De tweede les hebben we gesproken over Tot wie je bidt. Je spreekt met jouw vader en dat is wat anders dan in het inleveren van een verlanglijst. Je bent met je vader verbonden en dat wil je laten blijken. Maar ook dat het eerbiedig moet omdat God groot is. De derde les hebben we gesproken over je houding hierbij. Dit kan je lichamelijke houding zijn maar ook dat je afhankelijk bent en dankbaar. Nu gaan we een aantal lessen besteden aan soorten gebed. Niet alleen deze les maar ook de volgende lessen. De vorige les ging over lofprijzing. Bespreek of ze er tijdens hun bidden de afgelopen week stil bij hebben gestaan en of ze lofprijzingen uit hun lijstje gebruikt hebben. Deze les spreken we over het vraaggebed. Je mag God van alles vragen. Dat zegt hij zelf. Maar wat dan? En hoe dan? Dat is deze les. Korte bijbelstudie over: Kol 4: 2-4. Leg eerst uit dat Paulus in de gevangenis zit. Hij vraagt de mensen om voor hem te bidden. Waar moeten ze volgens Paulus voor bidden? Wat zou jij vragen in die situatie? (laat de groep even dingen noemen) Laat één van de catechisanten nu het bijbelgedeelte voorlezen. Waar vraagt Paulus nu om? Wel deuren open maar niet voor hem maar voor het evangelie en zodat hij het goed brengt. De zaak van God is belangrijk.	

19.25	Hij is toch zeker Sinterklaas niet! - Druk thuis de 6 illustraties, die je opgenomen vindt in het achtergrondmateriaal elk op een A4tje af. Het gaat om platen die iets laten zien van God: liefdevol, vader, schepper, almachtig. Welke plaat spreekt je aan en waarom? - Laat ze daarna in drietallen dit aanvullen: God is..... Dit samen uitwisselen met de groep. (de posters geven geen goed beeld, God als toornige, rechtvaardige God mist hierin), Komt dit in de groep wel naar voren? Hierna eerst kort in duo's en dan samen bespreken: Welk beeld van God heb jij. Welk woord past er het beste bij? Is het ook veranderd vanaf dat je kleuter bent tot nu? Laat hier vooral in het kader van het gebed uitkomen dat God geen sinterklaas is die kadootjes geeft. Hij kan het wel maar Hij is er niet voor ons maar wij zijn er voor Hem. (zie vorige les) Verder ook dat God natuurlijk almachtig en alwetend is maar dat Hij ons vraagt om dingen aan Hem te vragen. (Net als een vader en moeder die ook graag de belevenissen van hun kinderen willen horen en willen dat je netjes om dingen vraagt. Ze weten heus wel dat je bijvoorbeeld graag iets wilt (snoep ofzo) maar ze willen wel graag dat je erom vraagt.) Zie verder hierover de achtergrondinformatie. --- alternatief 1. Je kunt natuurlijk zelf ook op internet op zoek gaan, naar een groot aantal illustraties; je kunt de jongeren dan vervolgens laten kiezen welke illustratie voor hen het best past bij het beeld dat zij van God hebben.. --- alternatief 2. Maak een lijst beroepen of functies (evt met illustraties erbij): rechter, sociaal werker, vuilnisman, sinterklaas, politieagent, generaal, leraar, koning, boekhouder, predikant, vader, enz. Laat elke jongere vervolgens kiezen welke twee hij het best bij God vind passen. Maak een rondje waarbij ieder zijn keus uitlegt.	
19.35	Maar waar mag je dan wel om vragen? Lees samen Johannes 15: 1 – 8. Leg dit beeld uit: Zolang je verbonden blijft aan Jezus zul je steeds meer gaan doen wat Hij wil. Zul je steeds meer vruchten gaan dragen. Let goed op wat onze Here in vrs 7 zegt. Als we met hem	

	verbonden blijven en zijn woorden in ons wonen zullen we krijgen wat we vragen. Met andere woorden: Hoe meer je op de Here Jezus gaat lijken, hoe meer je gaat bidden naar Gods wil, hoe meer je gebeden verhoord worden. Wanneer we steeds meer 'eenswillend' worden met de Here Jezus gaan we steeds meer bidden zoals Hij gebeden heeft. Jezus werd altijd verhoord door de Vader (Johannes 11:42). Het geheim van het vraaggebed is dus: steeds meer op de Here Jezus gaan lijken. Besprek samen: Hoe was Jezus dan? Waar leefde Jezus voor? (liefdevol voor anderen, gericht op wat God met zijn leven wilde, (Jezus als 12 jarige in de tempel is daar al mee bezig, in Getsemané), Hoe kan jij dan steeds meer op Jezus gaan lijken in jouw gebed? (Met Gods dingen bezig zijn: wat vind Hij belangrijk en niet wat jij belangrijk vindt, liefdevol voor anderen bidden, Gods wil bovenaan zetten (net als Jezus in Getsemane)	
19.45	Vragen gericht op het dienen van God Soms zijn er dingen die je heel graag wilt maar die niet goed voor je zijn. Denk maar eens aan een klein kind dat misschien heel graag een mooi zakmes wil hebben. Is het slim van zijn vader of moeder om dat te geven? Het kind wil hem wel graag. Nee dat is niet goed alleen vindt dat kind het niet leuk natuurlijk. Het kind wordt misschien wel boos. Soms zijn er ook dingen die je wel graag wilt maar waarvan God zegt: Ik ben je Vader ik denk dat dit niet goed voor je is. Ik geef je iets anders waarvan jij veel beter kunt worden, maar dat vind je niet altijd leuk. Hoe zit het met jou? Verdeel de groep in trio's, laat ze samen de volgende vragen bespreken (vragen op het werkblad is wel handig). Laat één iemand uit de groepjes de antwoorden noteren. 1. Wat vraag jij regelmatig aan God? 2. Heb je dat nodig om God te kunnen dienen? 3. Zijn er andere dingen die je dan beter kunt vragen? 4. Vind je het moeilijk wanneer je soms dingen niet krijgt. Hoe ga je daar mee om? Laat één van de groep de belangrijkste punten uit de bespreking noemen. ---	

	Alternatief: Leg eerst de context uit. Vertel de geschiedenis van Samuel 1 even kort. Lees samen het vraaggebed van Hanna uit Samuel 1:10 – 12 Hoe zie je in dit gebed dat Hanna ook bezig is met Gods koninkrijk? Laat deze vraag bespreken in duo's. Daarna samen uitwisselen in de groep.	
19.55	Neem nog eens de gebedsboom van les 1 erbij. Bekijk hem samen. Je ziet daar een driedeling van dingen die je kunt vragen. Voor Gods koninkrijk, voor anderen, voor jezelf. Zijn er al dingen verandert in je gebed door deze lessen? Welke dingen zou je kunnen vragen voor Gods koninkrijk, voor anderen en voor jezelf? (voor jezelf mag wel. God geeft ons de vrijheid om Hem alles te vertellen, maar doe je dat in vertrouwen op Hem of alleen omdat je iets wilt). Probeer ze op te schrijven op een leeg vak op het werkblad (werkblad: leeg vak met drie subvakken: vragen voor Gods Koninkrijk/ vragen voor anderen/ vragen voor jezelf).	
20.00	Presentatie: - zijn er nog dingen, die afgesproken of geregeld moeten worden? - Maak in een tekening of stripverhaal duidelijk hoe je dingen aan God kunt vragen en met welk gevoel. Laat hier vooral naar voren komen dat je dingen kunt vragen aan God in vertrouwen dat Hij voor je zorgt. Probeer in nu in duo's alvast een opzet klaar te hebben. Beslis vervolgens samen welke tekening uitgewerkt gaat worden voor in het gebedsboekje.	
20.10	Sluiting - Probeer deze week als je bidt elke keer ook iets te vragen dat gericht is op Gods Koninkrijk - Neem de gebedspunten die geformuleerd zijn en verdeel ze voor een kringgebed. Doe eerst de dingen die bedacht zijn voor Gods koninkrijk, daarna voor anderen en daarna voor jezelf. Spreek een stopsignaal af: bijv. om Jezus wil(dan mag de volgende) Spreek de volgorde even af. Wie als laatste is zegt: om Jezus wil amen.	

c. benodigde materialen

- postertjes/afdrukken platen ivm godsbeeld
- gebedsboom van les 1

d. suggesties

zingen: Ps 25; Ps 27:3; Ps 123; Ps 130, Gz 38; Gz 39; Gz 115; Gz 150; LB 473

bijbelgedeelten: zie bijbelleesrooster en in de les zelf

belijdenis: HC znd 45,46,50,52

e. evaluatie

1	In hoeverre leerdoelen gehaald?				
		--	-	+	++
	1 - Ze begrijpen dat, ook al weet God alles, Hij toch wil dat wij Hem erom vragen.				
	2 - Ze voelen het verschil tussen zelfgericht vragen en vragen met het oog op Gods koninkrijk.				
	3 - Ze leren te vragen gericht op Gods koninkrijk.				
2	Opmerkingen mentor/ catecheet				
3	Wat moet de volgende keer anders				

Vraag het maar

blok B - nivo 1 - avond

Hij is toch zeker Sinterklaas niet!

God is your Light

MIGHTY creator

God is ALMIGHT

You are safe in God

God burns with love for you

THE FATHER LOVES YOU

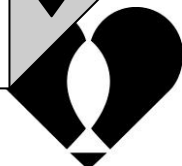
God is:

.....
.....

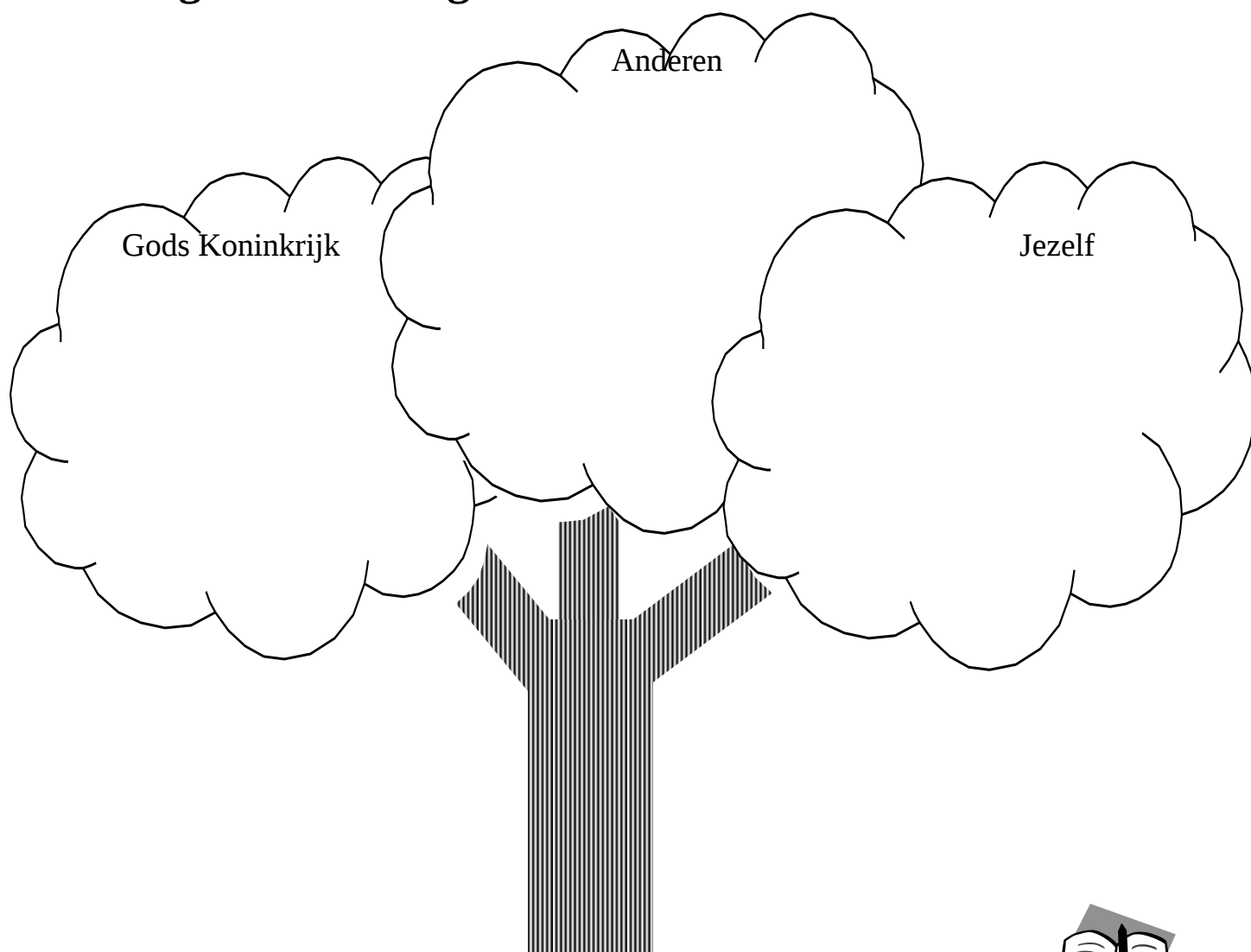
Vragen gericht op het dienen van God

 Wat vraag jij regelmatig aan God?	 Heb je dat nodig om God te kunnen dienen?	 Zijn er andere dingen die je dan beter kunt vragen?	 Vind je het moeilijk wanneer je soms dingen niet krijgt. Hoe ga je daar
---	--	---	--

Handicrafting - Blok B, nivo 1 pag. 50

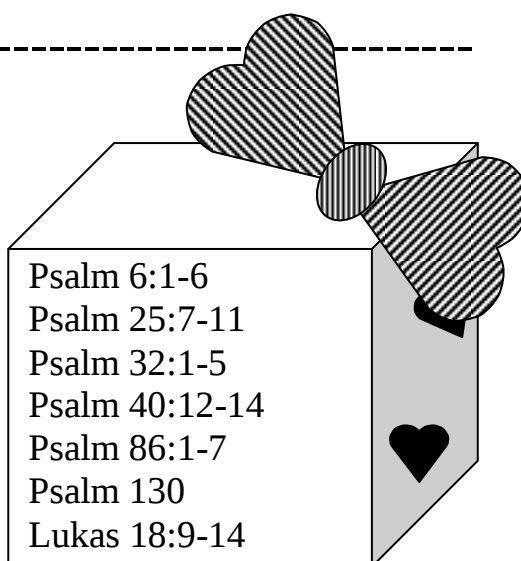
Nog een keer de gebedsboom

Bijbelleesrooster

Johannes 15:7
*Als jullie in Mij blijven
en mijn woorden in jullie,
kun je vragen wat je wilt
en het zal gebeuren.*

Avond 6 - Sorry, vergeef me

Achtergrondinformatie

Schuldbelijdenis is een wezenlijk onderdeel van de verhouding met God. De gedetailleerde voorschriften mbt de offerdienst in het OT maakten al duidelijk dat het nauw stak. De zonde moest heel bewust onder ogen worden gezien en dmv van een offer worden verzoend. Dit mocht beslist geen ritueel worden waar het hart niet bij was.

Jesaja 1;10-20 en Psalm 50 zijn voorbeelden van bijbelgedeeltes waarin duidelijk wordt gemaakt dat vergeving van zonden moet samengaan met een berouwvol en toegewijd hart.

Dus: noem je zonden bij de naam en vraag je af wat je zegt als je bidt ‘vergeef ons onze schulden’.

God wil ruimhartig vergeven. Daar gebruikt Hij hele sterke uitdrukkingen voor in de bijbel: Jesaja 1:18

18 De HEER zegt: Laten we zien wie er in zijn recht staat.
Al zijn je zonden rood als scharlaken, ze worden wit als sneeuw,
al zijn ze rood als purper, ze worden wit als wol.

Micha 7:18-19

18 Wie is een God als u,
die schuld vergeeft
en aan zonde voorbijgaat?
U blijft niet woedend
op wie er van uw volk nog over zijn;
liever toont u hun uw trouw.
19 Opnieuw zult u zich over ons ontfermen
en al onze zonden tenietdoen.
Onze zonden werpt u in de diepten van de zee.

De Here Jezus is de belichaming van Gods vergevende liefde. Vooral degenen die zichzelf kenden als zondige mensen ontdekten dit geheim. Denk aan:

- Zacheus (Lukas 19)
- De ‘zondige vrouw’ in Lukas 7
- De vrouw bij de put (Johannes 4)
- De moordenaar aan het kruis

Ze kenden de Here Jezus maar ze kenden ook zichzelf. Daardoor kwamen ze dicht bij Gods hart. Iemand in het OT die veel heeft mogen ervaren en doorgeven van het geheim van vergeving was koning David. Hij heeft heel wat uitgespookt, denk aan de geschiedenis met Batseba. Overspel, list en bedrog en ‘dood door schuld’. Maar lees vervolgens **psalm 51** om te zien hoe David omging met zijn schuld.

Opvallende punten in Psalm 51:

- Er worden drie woorden voor zonde gebruikt: ongerechtigheid, overtreding, zonde > respectievelijke betekenis: innerlijke verdorvenheid, het overtreden van een norm, het missen van een doel.
- Er worden ook drie woorden gebruikt die betrekking hebben op God: genade, goedertierenheid, barmhartigheid

> dit is veel meer dan 'weten' dat je zonden zijn vergeven terwijl je amper weet wat je zonden zijn.

-Zonde zit heel diep: in zonde ontvangen en geboren (vers 7)

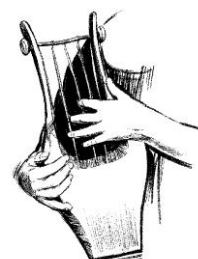
-Let er ook op dat David beseft dat hij God heeft gekwetst ('tegen U heb ik gezondigd') hoewel hij Uria zn vrouw heeft afgepakt en hem heeft laten doden.

*** een paar elementen uit les 10.4 Geloven.nu :**

bijbelstudie Psalm 51: 1-21

Onderstreep waar David erkent dat hij schuldig staat.

- Welke woorden gebruik je zelf als je God om vergeving vraagt?
- Schrijf onder elkaar hoe David vraagt om vergeving (*wees genadig, delg uit, was mij, reinig mij, ontzondig mij, was mij, doe mij blijdschap en vreugde horen enz*). Begrijp je deze woorden? Zo nee, zet er dan de betekenis naast in eigen woorden.
- # Waarom gebruikt David zoveel verschillende woorden om vergeving te vragen? Zou jezelf als je vergeving vraagt meer/andere woorden willen of moeten gebruiken? Waarom?
- Schrijf naast de rij 'vergevingswoorden' wat David wil gaan doen als hij vergeving krijgt.
- # David vraagt vergeving. Waarom durft hij dat te doen? (*vs 1 de goedertierenheid van God, vs 4 Gods rechtvaardigheid, vs 17 God verlangt een verbroken geest, vs 18 Gods welbehagen*).

Van zonde-doen naar vergeving-vragen en vergeving-krijgen moet je verschillende stappen gaan. De verschillende stappen staan in de eerste kolom. Bekijk en bespreek dat samen.

Het is wel goed bij jezelf eens na te gaan of je die stappen neemt. Zie je juist heel goed wat er fout zit in je leven of doe je gemakkelijk van alles zonder dat je weet wat God er van vindt? Erken je dat je fout zit? Hoeveel spijt heb je er van? Zeg je ook dat het je spijt tegen God (en mensen) of vind je dat heel moeilijk? Vraag je vergeving? En laat je dan die zonde ook zoveel mogelijk na? Ga je steeds meer het goede doen als je ergens vergeving om vroeg? Dank je voor vergeving? En wil je ook anderen vergeven?

Noem een aantal concrete zonden op (van jezelf). Beoordeel dan hoe je zelf de verschillende stappen neemt door een kruisje te zetten in de kolom.

Vul de tabel persoonlijk in. Bespreek niet uitgebreid elkaars zonden, maar de hele houding rond zonde en vergeving vragen en hoe je daar mee omgaat of mee om zou moeten gaan. Je kunt er ook voor kiezen de tabel in te vullen voor een concrete zonde waar ieder wel mee te maken heeft, bijv. dat je iemand uitscheldt.

	--	-	0	+	++
je zonde zien en ontdekken					
je schuld erkennen					
er spijt van hebben/krijgen					
je berouw uitspreken tegen God (en mensen)					
vragen om vergeving					
de zonde nalaten					
het goede gaan doen					
danken voor vergeving					
vergevingsgezind zijn naar anderen					

Besprek met elkaar hoe je de tabel invulde. Wat vind je een moeilijke stap? Waarom? Wat zegt de bijbel daarover? Hoe zou David omgegaan zijn met die verschillende stappen als je nog eens terugkijkt naar psalm 51?

Lees Lucas 18:9-14.

- Waarom vertelt de Here Jezus deze gelijkenis, wat is de aanleiding?
- Hoe dacht de farizeeër over zichzelf denk je?
- Vertel in eigen woorden het gebed van de farizeeër.
- Hoe keek de tollenaar tegen zichzelf aan?
- Waar vraagt hij om?
- Hoe heeft God tegen deze twee gebeden aangekeken?
- Wat zegt deze gelijkenis je voor je eigen gebed?

Schrijf hieronder een gebed naar aanleiding van de vijfde bede, HC zd 51, v/a 126 en de gelijkenis die je net gelezen hebt.

Bedenk voor welke zonden je concreet vergeving wilt vragen en gebruik de bouwstenen voor een gebed:

loven – danken – schuld belijden – vragen om heiliging – dagelijkse levensbehoeften - voorbeden

Je mag het zelf uitwerken, maar als je het moeilijk vindt kun je de aanwijzingen hieronder gebruiken.

Gebod:

aanspraak
loven
schuld belijden
vragen om vergeving
vragen om heiliging
danken
dagelijkse levensbehoeften
voorbeden
afsluiting

Vader van onze Here Jezus, God van liefde en vergeving
ik
ik moet U bekennen dat.....
wilt U mij
ik wil U vragen of
ik wil U danken dat
wilt U
wilt U zorgen voor
ik vraag U dit niet omdat ik het waard ben,
maar ik bid tot U in de naam van uw eigen Zoon, om
Jezus' wil,
Amen

Lesopzet

a. leerdoelen

Hoofd

- Ze weten dat het schuldgebed het herstellen is van de relatie met God.
- Ze weten dat vergeving alleen mogelijk is door het lijden en sterven van Jezus.
- Ze weten dat ze voor God hun zonden moeten belijden.
- Ze hebben de zekerheid vanuit de bijbel dat hun zonden zijn vergeven.

Hart

- Ze leren al hun zonden voor God te belijden om de relatie te herstellen.

b. lesopzet

Tijd	Theorie /werkvorm	Wie
19.00	Mentorkwartiertje:	
19.15	Terugkoppeling Geef eerst een korte samenvatting van wat we tot nu toe in deze module gedaan hebben: We hebben in de vorige lessen gekeken naar hoe bid je zelf? Dmv de gebedsboom. Je kunt voor jezelf bidden, voor Gods koninkrijk en voor anderen. De tweede les hebben we gesproken over Tot wie je bidt. Je spreekt met jouw vader en dat is wat anders dan in het inleveren van een verlanglijst. Je bent met je vader verbonden en dat wil je laten blijken. Maar ook dat het eerbiedig moet omdat God groot is. De derde les hebben we gesproken over je houding hierbij. Dit kan je lichamelijke houding zijn maar ook dat je afhankelijk bent en dankbaar. Nu gaan we een aantal lessen besteden aan soorten gebed. Niet alleen deze les maar ook de volgende lessen. De vorige lessen gingen over lofprijzing en het vraaggebed. Bespreek of ze er tijdens hun bidden de afgelopen week stil hebben gestaan bij Gods zaak en anderen en zichzelf bij het dingen vragen aan God. Deze les gaat over schuldbelijden (sorry) en vergeving vragen (vergeef me). Korte bijbelstudie over: Jesaja 1:18 Romeinen 3:23-24. Neem een oud wit T shirt en maak daar rode vlekken op. Doe die aan. Neem ook een velletje rood folie/ (is wel op de basisschool te krijgen). Geef alle catechisanten een stukje van dit vel. Laat ze naar jouw T shirt kijken. Wanneer je het velletje folie voor het oude T shirt doet zie je de vlekken niet. Pas wanneer je de rode folie weghaalt zie je goed. Leg hierbij uit: we hebben allemaal een handicap met onze	

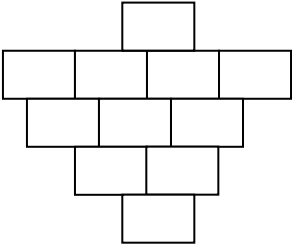

	ogen en in ons verstand. Doordat we allemaal zondig zijn, zien we niet goed. We zien vaak onze eigen zonden niet. We leren pas onze zonden kennen wanneer we in de bijbel lezen, omdat God die handicap niet heeft. Daar zien we pas hoe 'rood' we eigenlijk zijn. Hoeveel rode vlekken we hebben. Maar het mooie is nu dat God belooft Hoe rood we ook zijn. (dat wat we ontdekt hebben door de bijbel) dat Hij ons sneeuwwit wil maken. (lukt bij dit T shirt natuurlijk niet maar God kan het in het echt met de zonde wel) Zo zien we in Rom 3:23 dat God zegt dat we allemaal gezondigd hebben en vertelt Jesaja ons dat God dat bij iedereen weg wil wassen. In Romeinen 3 gaat het verder. Daar staat ook dat we door Jezus lijden en sterven verlost zijn.	
19.25	een lijstje zondaars Laat de jongelui nadenken over de volgende vraag: Welke mensen in de bijbel ken je die heel nadrukkelijk vonden dat ze vergeving nodig hadden? Je mag natuurlijk ook bladeren in de bijbel. Laat ze dit eerst uitwisselen met hun rechterbuurman/vrouw. (dit 1 minuut) Laat ze dit daarna uitwisselen met hun linkerbuurman/vrouw (dit ook maar 1 minuut). Doe dit heel kort want misschien weten ze er niet zoveel. Schrijf op een vel papier/bord de namen en missen ze de volgende namen schrijf die erbij: Zacheus, De 'zondige' vrouw, de vrouw bij de put, de moordenaar aan het kruis. Zij kwamen bij de Here Jezus. Wie weet welke zonde ze hadden gedaan? Ze kenden zichzelf en ze kenden Jezus daardoor hield God van ze.	
19.35	Het voorbeeld van David We gaan nu kijken naar David. Hij maakte Psalm 51. Leg eerst uit hoe het verhaal van David en Batseba ging. Op het werkblad staat Psalm 51 en de onderstaande vragen. Verdeel de groep in groepjes van vier. Laat ze samen de volgende vragen maken over Psalm 51: 1.Onderstreep waar David erkent dat hij schuldig staat. 2.Welke woorden gebruik je zelf als je God je schuld belijdt en om vergeving vraagt? 3.Schrijf onder elkaar hoe David vraagt om vergeving (wees	

	<i>genadig, delg uit, was mij, reinig mij, ontzondig mij, was mij, doe mij blijdschap en vreugde horen enz).</i> Begrijp je deze woorden? Bespreek het samen, zet er dan de betekenis naast in jullie eigen woorden. (hiervoor moet een vak komen op het werkblad) 4. Waarom gebruikt David zoveel verschillende woorden om vergeving te vragen? Zou jezelf als je vergeving vraagt meer/andere woorden willen of moeten gebruiken? Waarom wel/niet? 5. Schrijf naast de rij 'vergevingswoorden' wat David wil gaan doen als hij vergeving krijgt. 6. David vraagt vergeving. Waarom durft hij dat te doen? (vs 1 de trouwd van God, vs 34 Gods erbarmen, vs 19 God verlangt een verbroken geest,).																																																																			
19.45	schuld en vergeving, verschillende stappen Begin met een voorbeeld: iemand behandelt jou heel lelijk, wat moet er gebeuren om het weer goed te laten worden? (antwoorden inventariseren) > fout inzien; spijt tonen en niet de zaak goedpraten; sorry zeggen (= schuldbelijden); vergeven; weer laten zien dat het goed is. Geef nu aan dat je ook in Psalm 51 ziet dat david verschillende stappen maakt. Hij erkent dat hij schuldig is. Dus hij zegt niet dat hij er niets aan kon doen. Hij heeft er spijt van en zegt tegen God dat hij ook tegen God gezondigd heeft. Hij vraagt om vergeving. Daarna wil hij het goede doen. Dicht bij God blijven en God eren en loven. Deze stappen kun je zelf ook doen. Op het werkblad staat dit schema: (uit de theorie) <table><tr><td></td><td>--</td><td>-</td><td>0</td><td>+</td><td>+</td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td>+</td></tr><tr><td>je zonde zien en ontdekken</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>je schuld erkennen</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>er spijt van hebben/krijgen</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>je berouw uitspreken tegen God (en mensen)</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>vragen om vergeving</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>de zonde nalaten</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>het goede gaan doen</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>danken voor vergeving</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>vergevingsgezind zijn naar anderen</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr></table>		--	-	0	+	+						+	je zonde zien en ontdekken						je schuld erkennen						er spijt van hebben/krijgen						je berouw uitspreken tegen God (en mensen)						vragen om vergeving						de zonde nalaten						het goede gaan doen						danken voor vergeving						vergevingsgezind zijn naar anderen						
	--	-	0	+	+																																																															
					+																																																															
je zonde zien en ontdekken																																																																				
je schuld erkennen																																																																				
er spijt van hebben/krijgen																																																																				
je berouw uitspreken tegen God (en mensen)																																																																				
vragen om vergeving																																																																				
de zonde nalaten																																																																				
het goede gaan doen																																																																				
danken voor vergeving																																																																				
vergevingsgezind zijn naar anderen																																																																				
	Bespreek eerst met de groep de dingen in de eerste kolom. Wat houden ze in.																																																																			

	Laat ze ieder deze tabel stil voor zichzelf invullen. Stel daarbij de vraag: Neem een concrete zonde in je hoofd. Kan er één zijn waar je gisteren vergeving voor hebt gevraagd of iets wat je regelmatig fout doet. Probeer nu in te vullen hoe je daarmee omgaat. Laat ze dit stil invullen In de nabespreking: Ga niet in op de zonden die de jongelui in hun hoofd hadden maar meer op wat was lastig om in te vullen of wat was makkelijk? Welke stappen zijn nieuw voor je? Leg er steeds de nadruk op hoe moeilijk dingen ook zijn. Vraag God om je je eigen zonden te leren kennen. Dit kan alleen Gods Heilige Geest doen. (joh 16:8) God belooft om te vergeven. (zie de bijbelstudie aan het begin en in Psalm 103 staat dit ook heel duidelijk) Lukt het niet om het goede te doen, vertrouw daarin ook op God. Hij geeft zijn Geest die je zal helpen.(Lucas 11)	
20.00	presentatie Maak samen een elfje over : Hoe voel je je na deze les. Het gaat over leren dat je zondig bent maar ook dat je vergeving mag krijgen. Dat je om het lijden en sterven van Jezus je hier zeker van mag zijn. Probeer met zijn tweeën een gedicht te maken dat in het schema van een elfje past. (elk vakje 1 woord) Dit schema moet ook op het werkblad. Kijk welke er al af zijn, en laat die even voorlezen. De rest maakt thuis het elfje af. Volgende week kiezen welke er in het gebedsboekje komt.	

20.15	- Op het werkblad dit lege gebed. Bespreek dit even kort. Laat ze dit thuis invullen. Gebed: <table><tr><td>aanspraak</td><td>Vader van onze Here Jezus, God van liefde en vergeving</td></tr><tr><td>loven</td><td>ik (zie les 4)</td></tr><tr><td>schuld belijden</td><td>ik moet U bekennen dat.....</td></tr><tr><td>vragen om vergeving</td><td>wilt U mij</td></tr><tr><td>vragen om het goede te doen</td><td>ik wil U vragen of</td></tr><tr><td>danken</td><td>ik wil U danken dat</td></tr><tr><td>dagelijkse levensbehoeften</td><td>wilt U (les 5)</td></tr><tr><td>voorbeden</td><td>wilt U zorgen voor</td></tr><tr><td>afsluiting</td><td>ik vraag U dit niet omdat ik het waard ben, maar ik bid tot U in de naam van uw eigen Zoon, om Jezus' wil, Amen</td></tr></table>	aanspraak	Vader van onze Here Jezus, God van liefde en vergeving	loven	ik (zie les 4)	schuld belijden	ik moet U bekennen dat.....	vragen om vergeving	wilt U mij	vragen om het goede te doen	ik wil U vragen of	danken	ik wil U danken dat	dagelijkse levensbehoeften	wilt U (les 5)	voorbeden	wilt U zorgen voor	afsluiting	ik vraag U dit niet omdat ik het waard ben, maar ik bid tot U in de naam van uw eigen Zoon, om Jezus' wil, Amen	
aanspraak	Vader van onze Here Jezus, God van liefde en vergeving																			
loven	ik (zie les 4)																			
schuld belijden	ik moet U bekennen dat.....																			
vragen om vergeving	wilt U mij																			
vragen om het goede te doen	ik wil U vragen of																			
danken	ik wil U danken dat																			
dagelijkse levensbehoeften	wilt U (les 5)																			
voorbeden	wilt U zorgen voor																			
afsluiting	ik vraag U dit niet omdat ik het waard ben, maar ik bid tot U in de naam van uw eigen Zoon, om Jezus' wil, Amen																			
	sluiting - las in het gebed een moment van stilte in waarbij ieder zijn eigen zonden kan belijden.																			

c. benodigde materialen

- T-shirt met rode vlekken; rode folie
- memorisatiekaartje

elke week is er een weektekst, die voor alle groepen hetzelfde is; gedurende het blok zijn dat de volgende teksten: 1) Mt 6:33; 2) Fil.4:6-7; 3) Spr.3:5-6 ; 4) vr/ant 116 HC; 5) Joh.15:7; 6) Ps.50:23; 7) 1 Joh.5:14; 8) Mt 6:7-8

d. suggesties

(de nummering van de gezangen is uit het nieuwe Gereformeerde Kerkboek)

zingen: Ps 25: 3 en 5 ;Ps 32:1 en 2; Ps 51; Ps 130, Gz 154-157

bijbelgedeelten: Ps 32, Ps 51; Mt 6:14-15; Mt 18:21-35; Lk 18:9-14;19: 1-10; 23: 33-43

belijdenis: HC znd 21 v/antw 56 ; HC 51

e. evaluatie

1	In hoeverre leerdoelen gehaald?				
		--	-	+	++
	1 - Ze weten dat het schuldgebed het herstellen is van de relatie met God.				
	2 - Ze weten dat vergeving alleen mogelijk is door het lijden en sterven van Jezus.				
	3 - Ze weten dat ze voor God hun zonden moeten belijden.				
	4 - Ze hebben de zekerheid vanuit de bijbel dat hun zonden zijn vergeven				
	5 - Ze leren al hun zonden voor God te belijden om de relatie te herstellen.				
2	Opmerkingen mentor/ catecheet				
3	Wat moet de volgende keer anders				

Sorry, vergeef me

blok B - nivo 1 - avond 6

I am sorry!

Het voorbeeld van David – psalm 51

1 Voor de koorleider. Een psalm van David, 2 toen de profeet Natan hem had bezocht, nadat hij met Batseba geslapen had.

3 Wees mij genadig, God, in uw trouw, u bent vol erbarmen, doe mijn daden teniet, 4 was mij schoon van alle schuld, reinig mij van mijn zonden.

5 Ik ken mijn wandaden, ik ben mij steeds van mijn zonden bewust, 6 tegen u, tegen u alleen heb ik gezondigd, ik heb gedaan wat slecht is in uw ogen. Laat uw uitspraak rechtvaardig zijn en uw oordeel zuiver.

7 Ik was al schuldig toen ik werd geboren, al zondig toen mijn moeder mij ontving, 8 maar u wilt dat waarheid mij vervult, u leert mij wijsheid, diep in mijn hart. 9 Neem met majoraan mijn zonden weg en ik word rein, was mij en ik word witter dan sneeuw.

10 Laat mij vreugde en blijdschap horen: u hebt mij gebroken, laat mij ook juichen.

11 Sluit uw ogen voor mijn zonden en doe heel mijn schuld teniet.

12 Schep, o God, een zuiver hart in mij, vernieuw mijn geest, maak mij standvastig, 13 verban mij niet uit uw nabijheid, neem uw heilige geest niet van mij weg.

14 Red mij, geef mij de vreugde van vroeger, de kracht van een sterke geest.

15 Dan wil ik verdwaalden uw wegen leren, en zullen zondaars terugkeren tot u.

16 U bent de God die mij redt, bevrijd mij, God, van de dreigende dood, en ik zal juichen om uw gerechtigheid.

17 Ontsluit mijn lippen, Heer, en mijn mond zal uw lof verkondigen.

18 U wilt van mij geen offerdieren, in brandoffers schept u geen behagen.

19 Het offer voor God is een gebroken geest; een gebroken en verbrijzeld hart zult u, God, niet verachten.

20 Wees Sion welgezind en schenk het voorspoed, bouw de muren van Jeruzalem weer op.

21 Dan zult u de juiste offers aanvaarden, offers in hun geheel verbrand, dan legt men stieren op uw altaar.

1 Onderstreep waar David erkent dat hij schuldig staat.

2 Welke woorden gebruik je zelf als je God je schuld belijdt en om vergeving vraagt?

3 Schrijf onder elkaar hoe David vraagt om vergeving (*wees genadig, was mij, reinig mij, was mij, laat mij blijdschap en vreugde horen enz*). Begrijp je deze woorden? Bespreek het samen, zet er dan de betekenis naast in jullie eigen woorden.

4 Waarom gebruikt David zoveel verschillende woorden om vergeving te vragen? Zou jezelf als je vergeving vraagt meer/andere woorden willen of moeten gebruiken? Waarom wel/niet?

5 Schrijf naast de rij 'vergevingswoorden' wat David wil gaan doen als hij vergeving krijgt.

6 David vraagt vergeving. Waarom durft hij dat te doen? (*vs 1 de trouw van God, vs 34 Gods erbarmen, vs 19 God verlangt een verbroken geest,*).

Schuld en vergeving, verschillende stappen

Stappen	--	-	0	+	++
Je zonde zien en ontdekken					
Je schuld erkennen					
Er spijt van hebben/krijgen					
Je berouw uitspreken tegen God (en mensen)					
Vragen om vergeving					
De zonde nalaten					
Het goede gaan doen					
Danken voor vergeving					
Vergevingsgezind zijn naar anderen					

Elfje maken

aanspraak:	<i>vader van onze Here Jezus, God van liefde en vergeving</i>
loven:	<i>ik (zie les 4).....</i>
schuld belijden:	<i>ik moet u bekennen dat.....</i>
vragen om vergeving:	<i>wilt u mij</i>

vragen om het goede te doen:	ik wil u vragen of
danken:	ik wil u danken dat
dagelijkse levensbehoeften:	wilt u (les 5)
voorbeden:	wilt u zorgen voor
afsluiting:	ik vraag u dit niet omdat ik het waard ben, maar ik bid tot u in de naam van uw eigen Zoon, om Jezus' wil, Amen

1 Tess. 5: 17-18

Bid onophoudelijk, dank God onder alle omstandigheden, want dat is wat hij van u, die één bent met Christus Jezus, verlangt.

Bijbelleesrooster -----

In de bijbel komen mensen met hun verdriet en zorgen naar God toe in gebed. Voor de volgende week lezen we daar alvast een aantal voorbeelden van.

Psalm 5:1-4

Psalm 28:1-5

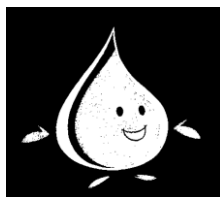
Psalm 43

Psalm 77:1-11

Psalm 79:1-7

Jeremia 12:1-4

Klaagliederen 5:1-22

Avond 7 - Uithuilen bij God

Achtergrondinformatie

In deze les is vooral de insteek gekozen van: je kunt met je verdriet en zorgen bij God terecht, je kunt bij Hem uithuilen.

Daarbij komen de volgende elementen naar voren:

- gelovigen in de bijbel gaan met hun verdriet naar God, en weten dat God dat serieus neemt
- Jezus weet wat zorg, verdriet en huilen is, en Hij is gekomen om ons uiteindelijk ook van verdriet en ellende te verlossen. Hij begrijpt ons van binnenuit als we met ons verdriet bij Hem komen (Hebr 4:14-16)
- Op de nieuwe aarde zal God persoonlijk de tranen van onze ogen wissen..

Eerst was het idee dat deze les over klagen en klaaggebeden zou gaan. Daar ligt dan ook nog het aksent op in dit achtergrondmateriaal:

Klagen mag

Klagen tegenover God is iets waar gelovigen de ruimte voor krijgen.

Bekende voorbeelden in de bijbel zijn:

- het boek Job
- de klaagliederen van Jeremia
- verschillende Psalmen
- de klachten van Jeremia in de profetie van Jeremia (goed voorbeeld: Hoofdstuk 20:7-18 > Jeremia moet van God blijven profeteren, maar het enig dat hij krijgt van het volk is haat en nijd – Vooral vers 14-18 liegt er niet om, dit zou met de jongelui besproken kunnen worden)

14 Vervloekt is de dag waarop ik ben geboren,
de dag waarop mijn moeder mij baarde.
Die dag mag niet gezegend zijn.

15 Vervloekt is de man die mijn vader het goede nieuws bracht,
en riep: "U hebt een kind, een jongen!"

16 Het zal die man vergaan
als de steden die de HEER meedogenloos verwoestte.
Hij hoort kreten om hulp in de morgen,
krijgsgeschreeuw op het middaguur.

17 Had hij me maar in de schoot gedood,
dan was mijn moeder mijn graf geworden,
dan was haar schoot voor altijd zwanger gebleven.

18 Waarom moest ik de moederschoot verlaten?
Ik heb alleen maar verdriet en pijn,
ik slijt mijn dagen in schande.'

Jeremia wordt niet uit z'n ambt ontheven na deze woorden. Misschien is het goed om te wijzen op het contrast met de Here Jezus die in vergelijkbare omstandigheden niet tto zulke woorden kwam. Jeremia z'n uitbarsting is een teken van zwakheid maar God kan blijkbaar tegen een stootje.

Klagen over de zonde

Uiteindelijk – als de ballingschap een feit is en Jeruzalem verwoest – komt Jeremia zover dat hij beseft dat er vooral over één ding geklaagd moet worden, de zonde! Zelfmedelijden verandert in schuldbesef.

³⁹ Wat klaagt een mens zolang hij nog leeft? Laat hij klagen over zijn zonden!

⁴⁰ Laten we ons leven onderzoeken en doorvorsen, laten we terugkeren naar de HEER, (Klaagliederen 3:39)

Zondig klagen

Er is ook een vorm van klagen waar God geen ruimte voor geeft: egoïstisch en ondankbaar klagen. Te denken valt aan verschillende voorbeelden uit de woestijntijd. Bijvoorbeeld Numeri 11

¹ Het volk begon de HEER zijn nood te klagen. Toen de HEER dat hoorde ontstak hij in woede, en het vuur van de HEER laaide op en greep om zich heen aan de rand van het kamp. ² Het volk riep Mozes luid om hulp en Mozes bad tot de HEER. Toen doofde het vuur. ³ Ze noemden die plaats Tabera, omdat daar het vuur van de HEER bij hen was opgelaaid.

Ontwikkeling in het NT

In het NT is een wel een ontwikkeling aan te wijzen tov het OT wanneer het gaat om klagen. Paulus had ook geen makkelijk leven. Een aantal keren somt hij z'n ontberingen op.

Bijvoorbeeld 2 Kor 11:24-28 of 2 Kor 4:7-14. Vooral het laatste gedeelte is belangrijk. Met de uitstorting van de heilige Geest en de kennis van de volmaaktheid die komt komt ons klagen in een ander perspectief te staan. Is er ondanks moeite toch ook ruimte om te hopen en te danken.

Filippenzen 4:4-7 leert ons evenwichtig te klagen én te danken:

⁴ Laat de Heer uw vreugde blijven; ik zeg u nogmaals: wees altijd verheugd. ⁵ Laat iedereen u kennen als vriendelijke mensen. De Heer is nabij. ⁶ Wees over niets bezorgd, maar vraag God wat u nodig hebt en dank hem in al uw gebeden. ⁷ Dan zal de vrede van God, die alle verstand te boven gaat, uw hart en gedachten in Christus Jezus bewaren.

Voorbeelden van klaagpsalmen

13, 22, 38, 44, 74, 88, 89 (slot), 102, 142

Lesopzet

a. leerdoelen

Hoofd

- Ze weten dat God wil dat ze met al hun klachten bij Hem komen.
- Ze weten dat God luistert als ze verdriet hebben.
- Ze weten dat God er altijd is, ook als je alles kwijtraakt.

Handen

- Ze begrijpen dat Jezus kun klachten begrijpt omdat Hij zelf ook mens geweest is.

Hart

- Ze leren met hun emoties naar God toe te gaan.

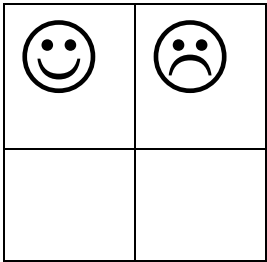
b. lesopzet

Tijd	Theorie /werkvorm	Wie
19.00	Mentorkwartiertje:	
19.15	opening, terugkoppeling Misschien durft iemand het gebed te bidden dat hij/zij thuis gemaakt heeft. Dat zou een mooie start van de avond kunnen zijn. Geef eerst weer een korte herhaling van de vorige lessen. We zijn nu bezig met soorten gebed. We hebben lofprijzing, vraaggebed en schuldgebed gehad. Nu gaan we praten over het gebed wanneer je je verdrietig of boos voelt. Voordat we dat gaan doen willen we even terugkijken op de vorige keer. Jullie hebben een niet ingevuld gebed meegekregen als huiswerk. Vraag of een aantal het willen voorlezen. Vraag ook of ze het daadwerkelijk gebeden hebben. Heeft het bespreken van de verschillende gebeden geleid tot verandering in het bidden, voor zichzelf thuis of bijvoorbeeld aan tafel? Zijn er nieuwe dingen bijgekomen waar ze nu wel aan denken en voor deze module niet?	
19.25	Lied luisteren We luisteren eerst naar een lied van de CD “Klaar voor de start” Het is het lied: Hij kent je bij je naam. Herken je je in het lied? Voel je je ook wel eens zo? Eenzaam Het is niet altijd leuk. Ben je ook wel boos? Wanneer jij je eenzaam, alleen of boos, verdrietig voelt. Wat doe je dan? Betrek je God daar ook bij? Vertel je Hem dan alles in je gebed of durf je dat niet?	

	Daarover gaat deze les. Mag je je eenzaamheid en verdriet ook vertellen aan God? Of je boosheid? Bespreek deze vragen eens met een groepje van drie. Daarna gezamenlijk bespreken.	
19.35	Bijbelstudie aan de hand van verschillende teksten Lees de volgende teksten: (op werkblad) Verdeel de teksten over kleine groepjes. Laat hen de bijbehorende vragen oplossen: (het is misschien wel moeilijk maar komen ze er in het groepje niet uit. Dan komt dat met de gezamenlijke bespreking wel). Op het werkblad staat de tekst met de vragen: Psalm 56:9,10 Vraag de groep: Welke woorden uit deze tekst hebben te maken met verdriet? Wat zegt David hier over zijn tranen? Wat zou dat kunnen betekenen voor ons? Jes 53: 3,4 Vraag de groep: Welke woorden in deze tekst hebben te maken met verdriet/eenzaamheid? Over wie ging deze tekst? Wat zegt dat over Hem? Wat heb jij hieraan? Joh 11:35 Vertel de groep in het kort het verhaal. Wat is Jezus reactie op het sterven van Lazarus en het verdriet van Maria en Martha?(vooral vrs 35) Wat heb jij eraan dat Jezus ook verdriet kende? Hierna gaat elk groepje zijn tekst voorlezen en gaan we de antwoorden op de vragen bespreken. Laat hierin vooral uitkomen dat voor God ons verdriet telt. Ps 56. Hij telt al onze tranen één voor één. Voor Hem is hoe wij ons voelen heel belangrijk. Net zoals een vader en moeder thuis. Jes 53 en Joh 11: Jezus weet hoe het is om eenzaam te zijn. Hij weet ook hoe het is om verdrietig te zijn. Hij heeft het allemaal meegemaakt. Daarom mag je ook altijd in jouw gebed dit vertellen en weten dat hij het begrijpt. Evt. Kun je hierbij Hebr 4: 15 en 16 betrekken: Jezus, die net	

	als wij verdriet en moeite gekend heeft, bidt voor ons bij de Vader.	
19.45	Je verdriet bij God brengen Kijk nog even naar Psalm 56:9,10. Ook in dit verdriet weet David dat God voor hem zorgt. Jezus die verdriet, pijn, eenzaamheid kende belooft ons dat Hij ook altijd bij ons is: Matt 28: 20. Waarop hoop jij wanneer jij verdriet hebt of ziekte of eenzaamheid ? Schrijf dit eens voor jezelf op in een leeg vakje op je werkblad. Laat de zin beginnen met: Here God ik ben(verdrietig, boos, eenzaam) omdat..... Wilt u..... (vertel hierbij :Je hoeft dit niet aan anderen te laten lezen als je niet wilt. Het mag heel stil bij jezelf blijven) Vraag aan de groep of iemand het misschien wil vertellen. Maar komt er geen reactie niet blijven vragen. Dan snel doorgaan naar het volgende. ----- eventueel: (als het bij je groep past) Vertel nu dat we dit heel stil gaan bidden naar de Here God: Las nu een stilte in waarin ze dit heel stil aan de Here God kunnen vertellen. (Stel wel even de regels duidelijk: wat hier gebeurt gaan we niet doorvertellen aan anderen, we maken er geen grapjes over en we wachten heel rustig tot iedereen klaar is.) Je kunt ze ook vragen dit 's avonds te bidden als ze thuis zijn.	
19.50	Hij zal troosten Schrijf in de vakjes onder de smiley's (werkblad) welke dingen erbij horen. Laat ze dit doen in tweetallen. (is er geen tijd voor dan kun je ook direct naar Openb 21 gaan) Lees als afsluiting Openb. 21: 3,4 Welke dingen zullen er later dus niet meer zijn? Bespreek de volgende vraag nog samen: Wat zegt de nieuwe hemel en aarde jullie? Kun je er iets mee ook als je verdrietig bent of eenzaam?	

20.00	Presentatie: Bekijk samen welke materialen er al allemaal zijn voor het boekje. Moeten er dingen toegevoegd worden? Zo langzamerhand moet het zo'n beetje duidelijk worden wat er allemaal in het gebedsboekje komt te staan, hoe we het in elkaar gaan zetten, en voor wie we het uit gaan delen. Hoe zou je deze les het beste samenvatten? Het mag weer in een elfje vorm maar ook anders. Een leuke dichtvorm is de volgende: In de vorm van een traan een aantal woorden zetten die uiting geven aan verdriet of hoe je daarmee naar God kunt gaan: Het kan ook een mooie bijbeltekst in de vorm van een traan. Laat ze dit in tweetallen maken.	
20.15	sluiting Als je tijdens de les al samen hebt gebeden, kun je evt. ook met een lied afsluiten.	

c. benodigde materialen

- Lied 'Hij kent je bij de naam' + afspeelapparatuur

d. suggesties

(de nummering van de gezangen is uit het nieuwe Gereformeerde Kerkboek)

zingen: Psalm 43, Psalm 79 1 en 3, Psalm 126, Gez 75; Gez 150

bijbelgedeelten: zie alle bijbelgedeelten in les en bijbellesrooster

belijdenis: HC znd 1 ; NGB art 26

e. evaluatie

1	In hoeverre leerdoelen gehaald?				
		--	-	+	++
	1 - Ze weten dat het schuldgebed het herstellen is van de relatie met God.				
	2 - Ze weten dat vergeving alleen mogelijk is door het lijden en sterven van Jezus.				
	3 - Ze weten dat ze voor God hun zonden moeten belijden.				
	4 - Ze hebben de zekerheid vanuit de bijbel dat hun zonden zijn vergeven				
	5 - Ze leren al hun zonden voor God te belijden om de relatie te herstellen.				
2	Opmerkingen mentor/ catecheet				
3	Wat moet de volgende keer anders				

Uithuilen bij God

blok B - nivo 1 - avond 7

Bijbelstudie

Psalm 56:9,10

*Mijn omzwervingen hebt u opgetekend,
vang mijn tranen op in uw kruik.
Staat het niet alles in uw boek?
10 In het uur dat ik u aanroep wijken mijn vijanden,
want dit weet ik: God staat mij ter zijde.*

Welke woorden uit deze tekst hebben te maken met verdriet?

Wat zegt David hier over zijn tranen?

Wat zou dat kunnen betekenen voor ons?

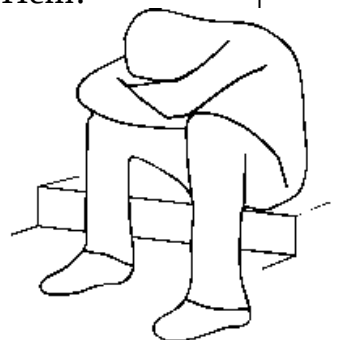
Jes 53: 3,4

*Hij werd veracht, door mensen gemedend,
hij was een man die het lijden kende
en met ziekte vertrouwd was,
een man die zijn gelaat voor ons verborg,
veracht, door ons verguisd en geminacht.
4 Maar hij was het die onze ziekten droeg,
die ons lijden op zich nam.
Wij echter zagen hem als een verstoteling,
door God geslagen en vernederd.*

Welke woorden in deze tekst
hebben te maken met
verdriet/eenzaamheid?

Over wie ging deze tekst?
Wat zegt dat over Hem?

Wat heb jij
hieraan?

Joh 11: 35

Jezus begon ook te huilen

Wat is Jezus reactie op het sterven van
Lazarus en het verdriet van Maria en
Martha?(vooral vrs 35)

Wat heb jij eraan dat Jezus ook verdriet kende?

Je verdriet bij God brengen

Here God ik ben (verdrietig, boos, eenzaam)

omdat.....

Wilt u.....

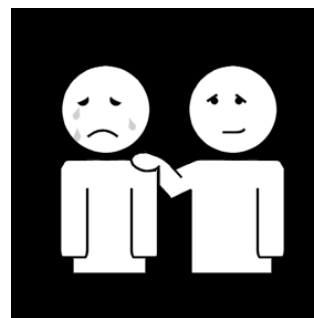

Hij zal troosten

Gedicht of elfje over deze les

1 Johannes 5:14

Wij kunnen ons vol vertrouwen tot God wenden, in de zekerheid dat hij naar ons luistert als we hem iets vragen dat in overeenstemming is met zijn wil.

Bijbelleesrooster -----

Deze week lezen we een aantal voorbeelden van dankgebeden, die er in de bijbel staan:

Kolossenzen 3:16-17
Hebreeën 12:28-29
1 Tessalonicenzen 5:16-18
Lukas 17:11-19
Filippenzen 4:6-7
Efeze 5:1-4
Kolossenzen 2:6-7

**BEDANKT
VOOR ALLES!**

Avond 8 - God bedanken

Achtergrondinformatie

Dankbaarheid is een christelijke 'deugd' bij uitstek. Wie niet dankbaar is vervreemdt van God. Dat is de boodschap van Paulus in Romeinen 1:21

... want hoewel ze God kennen, hebben ze hem niet de eer en dank gebracht die hem toekomen. Hun overpeinzingen zijn volkomen zinloos en hun onverstandig hart is verduisterd. Paulus schrijft hier over heidenen die ver van God verwijderd zijn geraakt. Dit vervreemdingsproces was niet begonnen met intellectuele twijfel en het was ook niet begonnen met ernstige zonden. Dat kwam pas in een later stadium. Het was begonnen met gebrek aan dankbaarheid waardoor God niet de eer kreeg waar Hij recht op heeft. Zonder een dankbaar hart is er eigenlijk geen band met God mogelijk.

Is dat niet te kort door de bocht? Er kunnen toch omstandigheden zijn waarin we eigenlijk alleen maar kunnen klagen in plaats van te danken? Ik denk aan een andere aansporing van Paulus, in 1 Tess. 5:17

17 bid onophoudelijk, 18 dank God onder alle omstandigheden, want dat is wat hij van u, die één bent met Christus Jezus, verlangt.

Dank God onder alle omstandigheden. Dat schreef hij aan mensen die het bijzonder zwaar hadden gekregen nadat ze tot geloof waren gekomen. Lees de brief er maar op na. En toch: blijf danken. In de Kolossenzenbrief zegt hij het – in hfst 4 - op deze manier:

2 Blijf bidden en blijf daarbij waakzaam en dankbaar.

Dankbaarheid is onlosmakelijk verbonden met een gezond geloofsleven. Ook als je het zwaar hebt, blijf God danken voor elke lichtstraal en elke dag dat je mag leven. Heel concreet je dank naar God uitspreken is een geloofsoefening waardoor je de band met God levend houdt.

Een mooi bijbelgedeelte over dankbaarheid (en gebrek aan dankbaarheid) is [Lukas 17:11-19](#)

11 Op weg naar Jeruzalem trok Jezus door het grensgebied van Samaria en Galilea. **12** Toen hij daar een dorp wilde binnengaan, kwamen hem tien mensen tegemoet die aan huidvraat leden; ze bleven op een afstand staan. **13** Ze verhieven hun stem en riepen: 'Jezus, meester, heb medelijden met ons!' **14** Toen hij hen zag, zei hij tegen hen: 'Ga u aan de priesters laten zien.' Terwijl ze gingen werden ze gereinigd. **15** Een van hen, die zag dat hij genezen was, keerde terug en loofde God met luide stem. **16** Hij viel neer aan Jezus' voeten om hem te danken. Het was een Samaritaan. **17** Toen zei Jezus: 'Zijn er niet tien gereinigd? Waar zijn de negen anderen?' **18** Wilde niemand anders terugkomen om God eer te bewijzen dan alleen deze vreemdeling?' **19** Hij zei tegen de Samaritaan: 'Sta op en ga. Uw geloof heeft u gered.'

Stukje uit een dankdagpreek van Jaap:

Want weet u wat het probleem is als ik dat niet doe – danken voor mijn brood-? als ik achter het goede de goede God niet meer zie, dan ben ik niet alleen een ondankbaar mens, maar dan verliezen die goede dingen ook heel veel van hun waarde. Het goede in dit leven verliest aan waarde als ik niet dankbaar ben. Laat ik dat uitleggen. Denk maar eens aan een cadeau dat u van een goede vriend of van een familielid krijgt. Stelt u zich eens een familielid voor dat lang in het buitenland is geweest, weer naar huis komt en iets moois voor u heeft meegenomen: dan gaat het niet alleen maar om dat fraaie stukje houtsnijwerk of dat mooie souvenir dat u krijgt. Nee, het gaat vooral om de relatie die met dat geschenk wordt bevestigd. Degene die een cadeau geeft wil als het ware zeggen: je betekent veel voor me, ik heb je gemist, en daarom heb ik iets voor je meegenomen. Zo'n cadeau, zelfs als je het niet eens zo mooi vindt, stop je niet in een oude doos. Je zet het ergens neer waar je het regelmatig ziet zodat je herinnerd wordt aan de goede verhouding, zodat je wordt herinnerd aan de liefde van die persoon voor jou. Als ik de gever na een dag zou zijn vergeten en alleen nog maar dat stukje houtsnijwerk in de vensterbank zie staan, dan verliest het heel veel aan waarde.

Zo is het ook met elke goede gave van God: Als ik achter de dingen waar ik van geniet niet meer de gevende en goede Schepper zie, als ik niet meer onder de indruk ben van het feit dat ik elke morgen kan eten en elke avond

in een warm bed kan stappen, dan verliezen die dingen hun glans. Het schone water dat elke morgen weer uit de kraan komt, de zon die opgaat en ondergaat, de regen die het gras laat groeien, een goede gezondheid en een fijn gezinsleven. Al die dingen verliezen hun diepste waarde als ik het niet meer als een zegen van God beleef.

De wereld van de reclame en de televisie vertellen een ons ander verhaal. Als je dit maar hebt, en dat, dan ben je gelukkig. Voortdurend worden we bestookt met de boodschap dat het geluk in het 'hebben' zit. Of het nou gaat om een auto, een huis of om een fijn gezinsleven. Wanneer je genoeg dingen 'hebt' ben je gelukkig, voor de goede God is geen enkele plaats in deze beleving.

Maar, mijn broeder en zuster, laat u niet voor de gek houden. Het geluk zit niet in het 'hebben', het geluk zit in het feit dat ik de dingen die ik heb, heb 'gekregen van een God die mij liefheeft'. Als ik dat weet komt er ruimte voor dankbaarheid. Maar hebben zonder te danken, dat is leeg. Blijf danken voor je dagelijks brood. Blijf danken voor het werk dat je mag doen, voor de vakantie waar je van genoten hebt. Door er heel bewust voor te danken verbindt je het met God en blijf je het zien als een bevestiging van Gods liefde en zorg voor ons. Al het goede komt van God: wees dankbaar.. (Jacobus 1:16-17)

NB

Reserveer op de 8^e avond ook ruim tijd om biddend de hele stof nog eens te herhalen (B.v in verschillende rondes: even herhalen/over dat punt een gebedsronde houden; enz)

Lesopzet

a. leerdoelen

Hoofd

- Ze weten dat dankbaarheid een grondhouding is van het gebed.
- Ze weten dat God bedankt wil worden voor alle dingen die Hij geeft.

Hart

- Ze leren te bidden vanuit dankbaarheid.

b. lesopzet

Tijd	Theorie /werkvorm	Wie
19.00	Mentorkwartiertje:	
19.15	opening, terugkoppeling Begin nu niet met gebed. Dat gaan we doen tijdens de les. Geef eerst weer een korte herhaling van de vorige lessen. We zijn nu bezig met soorten gebed. We hebben lofprijzing, vraaggebed en schuldgebed gehad. Nu gaan we het hebben over danken in je gebed. Dat is één van de belangrijkste dingen in je gebed en daar gaan we nu over praten. De vorige keer hebben we gesproken over verdriet/boosheid in je gebed. Vraag of er nog reacties zijn. Hebben ze er thuis over gesproken of erover nagedacht. En kijk even of er ook resultaten van de gedichten zijn te bespreken.	
19.25	Visualisatie Voor de catecheet of mentor: Neem een voorwerp mee waar je iets mee hebt omdat je dit van een geliefde/vriend/vriendin/vader/moeder hebt gekregen.(kan een souvenir zijn of nog iets heel anders) Het hoeft niet iets groots zijn maar het moet jou iets zeggen. Vertel daarna aan de groep wat je mee hebt genomen en vertel het verhaal erbij. Je hebt het gekregen van een vriend/vriendin/geliefde/vader/moeder en nu zegt dit ding jou heel veel. Niet om zijn waarde of wat je er aan hebt maar omdat je het van iemand hebt gekregen die jou veel zegt. Die van jou houdt. Je hebt hem/haar er hartelijk voor bedankt. Niet om de waarde van het kado maar omdat je dit van hem/haar hebt gekregen. Zij/hij heeft aan jou gedacht. Dat maakt het waardevol voor jou.	

	Zo is het ook met de dingen die je van God krijgt. Ze kunnen kostbaar en groot zijn maar ook heel klein. Maar het wordt pas echt waardevol als je bedenkt dat je dit van je Vader hebt gekregen omdat hij van jou houdt. Vraag de groep of zij ook zo'n voorwerp hebben en waarom zegt het hun zoveel?(dit heel kort)	
19.30	Waar danken we voor We gaan eerst bekijken waar je God voor kunt bedanken: Verdeel de groep in groepjes van 4. Laat ze allemaal dingen opnoemen waar je God voor kunt bedanken. Groepsdeelnemer 1 noemt een ding. Deelnemer 2 en dan 3 en dan 4. Ze noteren het allemaal. Er moet steeds iets anders genoemd worden. Wanneer één deelnemer niets meer weet moet hij pas zeggen. Dit gaat door totdat niemand meer iets weet. Hierna lezen de groepjes voor welke dingen ze hebben opgeschreven. Hebben de andere groepjes dit ook dan strepen ze dit af. De volgende groep leest alleen nog maar de niet genoemde dingen voor. De groep daarna ook. Iedereen noteert de dingen die genoemd worden. Bespreek daarna samen met de groep: Waar bedanken we God voor. Alleen de dingen die hij geeft die we nodig hebben om te eten en drinken,kleden enz.(dus eigenlijk materiele dingen) Of gaat het ook al dieper, danken we ook voor wat Jezus voor ons heeft gedaan. Of om wat God van ons is of wat hij in ons werkt? Ook al krijg je dus geen eten en drinken. En lijkt het net alsof je God niet kunt danken omdat je leven zo beroerd is. Dan is dankbaarheid toch goed want God heeft als eerste al iets gedaan. Christus is al gestorven. Lees daarna samen met de jongeren: 1 Tess. 5:17 <i>17 bid onophoudelijk, 18 dank God onder alle omstandigheden, want dat is wat hij van u, die één bent met Christus Jezus, verlangt.</i> Dank God onder alle omstandigheden. Dat schreef hij aan mensen die het bijzonder zwaar hadden gekregen nadat ze tot	

	geloof waren gekomen. (zie bijv. 1:6; 2:14; 3:3-4) En toch: blijf danken. In de Kolossenzenbrief zegt hij het – in hfst 4 - op deze manier: <i>2 Blijf bidden en blijf daarbij waakzaam en dankbaar.</i> Dankbaarheid is onlosmakelijk verbonden met een gezond geloofsleven. Ook als je het zwaar hebt, blijf God danken voor elke lichtstraal en elke dag dat je mag leven. Heel concreet je dank naar God uitspreken is een geloofsoefening waardoor je de band met God levend houdt. Je ziet dan wat God in Zijn liefde aan jou heeft gegeven (denk nog maar weer even aan het voorwerp dat je als kado hebt gekregen) Maar het allerbelangrijkste is dat je steeds weer dankbaar blijft voor het allermooiste kado dat je ooit kreeg: God wilde voor jou mens worden en in jou plaats aan het kruis sterven! Laat ze nu één ding uitkiezen uit hun lijst. Laat ze daarna in een kringgebed één voor één een ding noemen uit hun lijst. Iedereen begint met: Here God, ik wil u danken voor/ danken omdat u.....	
19.40	Bijbelstudie Lees samen Lucas 17: 11-19 Verdeel de volgende stemmen over de groep: - Verteller, - Een groep melaatsen (hoeven geen 10 te zijn minder is ook goed), daarvan is één de Samaritaan - Jezus Het is slim om de tekst uit te delen aan hen die het moeten lezen. Je kunt dan met een tekstmarker aangeven wat ze moeten lezen. Laat ze in groepjes de volgende vragen bespreken: 1. Wat vind je van de reactie van de 9 die niet terugkomen? 2. Wat vind je van de reactie van de samaritaan? 3. Heb jij dingen van God gekregen waar je hem niet voor bedankt hebt? Kun je dingen noemen die je zomaar aangenomen hebt zonder te bedanken? Vertel aan het eind dat je ziet dat Jezus de man prijst om zijn dankbaarheid. God wil blijkbaar dat je hem bedankt voor alles wat Hij geeft.	
19.50	biddend terugblikken Hang op de muur een poster met alle onderwerpen van de afgelopen module. Bekijk deze samen. Waar ging de les over?	

	1. Gebedsboom: je eigen gebedspunten: misschien kun je die ook nog even bekijken en vragen of er dingen veranderd zijn deze module. 2. Tot wie bid je 3. Hoe bid je 4. Lofprijzing 5. Vraaggebed 6. Schuldgebed 7. Verdriet en boosheid in je gebed 8. Dankgebed. Poster met onderwerpen op de muur. Samen inventariseren waar ging het over. Schrijf dit in kernwoorden er achter. De onderwerpen worden verdeeld over de groep. (Misschien kan iedereen er twee doen) .Iedereen bedenkt bij zijn les/onderwerp een bede of zin. Iets wat hij hierover aan God wil vertellen. Rondelen van steentjes. Voor elke bede/zinnetje één.. Gooi maar in een emmer terwijl je de zin opzegt. Het zou kunnen beginnen met: God U bent..... Here God ik wil u danken..... Here God ik wil u vragen.....	
20.00	Presentatie: Bekijk samen wat er voor het boekje is en wat er nog bij moet. Er moet nog een inleiding gemaakt worden. Daarin komt te staan voor de lezers die het boekje krijgen (gemeenteleden) waarom het gemaakt is en hoe het is samengesteld. Er moet over nagedacht worden hoe het gekopieerd en gebundeld wordt .Wie gaat dat regelen. Hoe wordt het uitgedeeld. Een presentatie voor de ouders? Tijdens de kerkdienst? (overleggen of dat mogelijk is) Wie gaat het doen.	

c. benodigde materialen

- een kado (visualisatie)
- flaps, stiften
- Lukas 17: 11-19 met rolverdeling geaccentueerd

d. suggesties

zingen: Psalm 63:2; Psalm 95: 1-2; Gez 89; Gz 132 (!); Gz 137; Gz 141 (!)

bijbelgedeelten: zie alle bijbelgedeelten in les en bijbelleesrooster

belijdenis: HC znd 45

e. evaluatie

1	In hoeverre leerdoelen gehaald?				
		--	-	+	++
	Ze weten dat dankbaarheid een grondhouding is van het gebed.				
	Ze weten dat God bedankt wil worden voor alle dingen die Hij geeft.				
	Ze leren te bidden vanuit dankbaarheid.				
2	Opmerkingen mentor/ catecheet				
3	Wat moet de volgende keer anders				

Werkbladen

God bedanken

Blok B - nivo 1 - avond 8

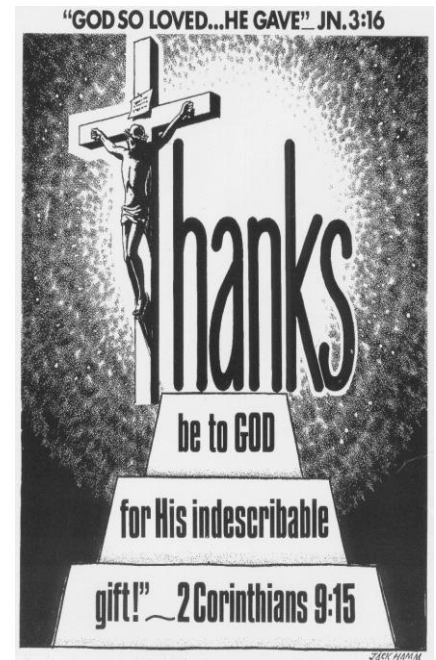
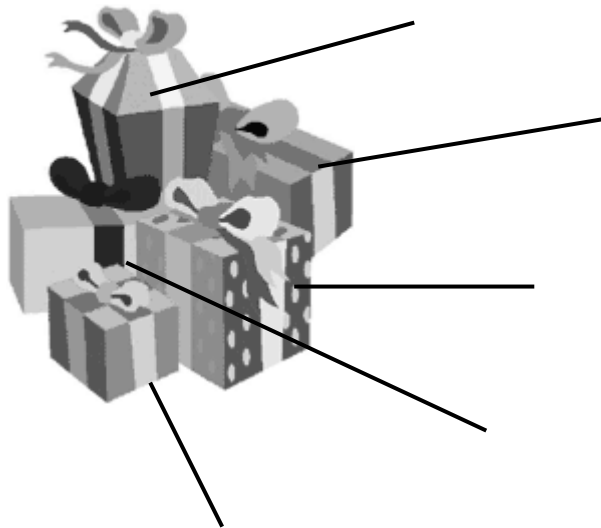
Waar danken we voor

1 Tessalonicenzen 5:

17 bid onophoudelijk, 18 dank God onder alle omstandigheden, want dat is wat hij van u, die één bent met Christus Jezus, verlangt.

Kolossenzen 4:

2 Blijf bidden en blijf daarbij waakzaam en dankbaar.

Bijbelstudie - Lucas 17: 11-19

Verteller: *11 Op weg naar Jeruzalem trok Jezus door het grensgebied van Samaria en Galilea. 12 Toen hij daar een dorp wilde binnengaan, kwamen hem tien mensen tegemoet die aan huidvraat leden; ze afstand staan. 13 Ze verhieven hun stem en riepen:*

Zieken: *'Jezus, meester, heb medelijden met ons!'*

Verteller: *14 Toen hij hen zag, zei hij tegen hen:*

Jezus: *'Ga u aan de priesters laten zien.'*

Verteller: *Terwijl ze gingen werden ze gereinigd. 15 Een van hen, die zag dat hij genezen was, keerde terug en loofde God met luide stem. 16 Hij viel neer aan Jezus' voeten om hem te danken. Het was een Samaritaan. 17 Toen zei Jezus:*

Jezus: *'Zijn er niet tien gereinigd? Waar zijn de negen anderen? 18 Wilde niemand anders terugkomen om God eer te bewijzen dan alleen deze vreemdeling?'*

Verteller: *19 Hij zei tegen de Samaritaan:*

Jezus: *'Sta op en ga. Uw geloof heeft u gered.'*

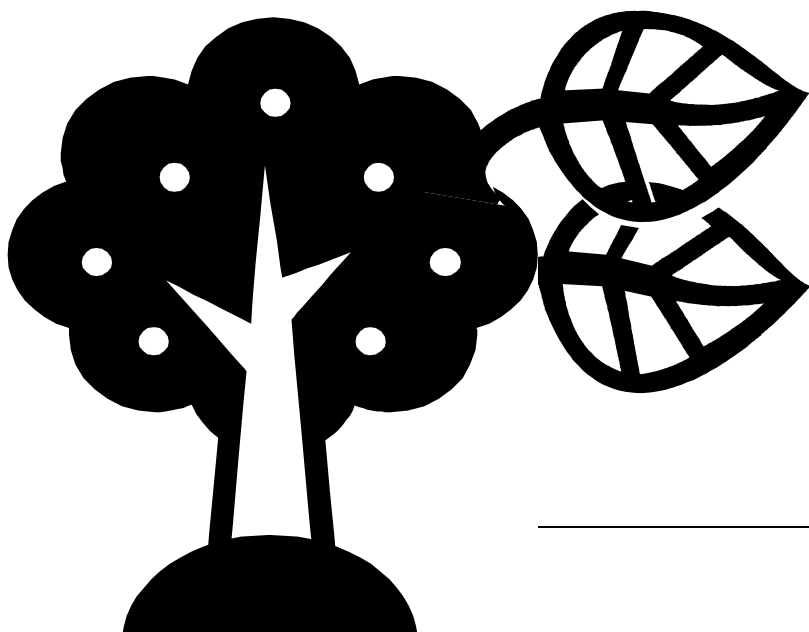
1	2	3
Wat vind je van de reactie van de 9 die niet terugkomen??	Wat vind je van de reactie van de samaritaan ?	Heb jij dingen van God gekregen waar je hem niet voor bedankt hebt? Kun je dingen noemen die je zomaar aangenomen hebt zonder te bedanken?

Matteüs 6:7-8

Bij het bidden moeten jullie niet eindeloos voortprevelen zoals de heidenen, die denken dat ze door hun overvloed aan woorden verhoord zullen worden. Doe hen niet na! Jullie Vader weet immers wat jullie nodig hebben, nog vóór jullie het hem vragen.

Biddend terugblikken

Mijn onderwerp:

Mijn bede:

